

točkovnik

CELJE, 4. SEPTEMBRA 1959
Leto X, številka 35

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE
DELOVNEGA LJUDSTVA OKRAJA CELJE
LIST IZDAJA IN TISKA CASOPISNO POD-
JETJE »CELJSKI TISK«
DIREKTOR IVAN MELIK-GOJMIR
UREJUIJE UREDNIŠKI ODBOR
ODGOVORNI UREDNIK TONE MASLO

Uredništvo in uprava: Celje, Titov trg 3
— poštni predal 16 — telefon uredništva
24-25, uprave in oglašnega oddelka 25-23 —
tekoči račun pri Komunalni banki Celje
605-79-1-636 — izdaja ob petih — letna na-
ročnina 500, polletna 250, četrtletna 125 din
— posamezna številka 15 din — rokopišev
ne vračamo

DOBRA POLOVICA DELA JE ZA NAMI

Polletje je mimo, bližamo se že triletnemu in ne bomo se še dobro obrnili, pa bo že konec leta. Kako ga bomo zaključili? Preveč možnosti je, da bi mogli ugrabiti o pravnih zaključkih, saj so že polletni uspehi v celjskih industrijskih podjetjih precejšnje presenečenje. Ostanimu raje pri stvarnem, ne ugrabimo v neznanu — številčni podatki o storjenem so bolj otipljivi.

Prvi podatek nam takoj pove, da so celjska industrijska podjetja skupaj izpolnila predvideni načrt s 50,2 odstotka. Ta številka je v skupnem merilu zelo pohvalna in ugodna, četudi njeni sestavni deli niso vsi tako uspešni. Toda najprej še ena načelna številka! Če primerjamo proizvodnjo ob polletju lani z letošnjo, ugotovimo, da je vsa celjska industrija povprečno povečala proizvodnjo za 11,3 odstotka. Povečana proizvodnja bi seveda morala pokazati tudi planski presežek, če bi ne bilo nekaterih razlogov, ki so temu nasprotni. V prvi vrsti moramo poudariti, da so mnoga podjetja letos nameravala in tudi v večini primerov uresničila večje načrte prav na račun proizvodnje. Drugo, kar zmanjšuje odstotek načrtno uresničitve, je dejstvo, da mnoga sezonska podjetja še vedno niso dosegla svojih viškov, nekatera podjetja pa imajo še veliko število polizdelkov in število teh bomo mogli vračunati šele ob zaključnem letnem računu. Če vse to upoštevamo, smemo trditi, da je letos industrija v celjskem okraju v primerjavi z lanskim letom dosegla znatno večje uspehe.

V posameznih strokah je na prvem mestu grafična industrija. Ta je povečala proizvodnjo za 37,9 odstotka in izpolnila plan s 57,2 odstotka. Toda zavoljo združitve Celjske tiskarne s Celjskim tiskom te številke še niso dokončne, ker še niso naredili rebalansa v okrajnem merilu. Sicer največjo proizvodnjo

INDUSTRIJSKA PODJETJA V CELJSKEM OKRAJU SO IZPOLNILA NAČRT PROIZVODNJE ZA PRVO POLLETJE S 50,2 ODSOTKI. — V PRIMERJAVI Z LANSKIM LETOM JE PROIZVODNJA NARASLA ZA 11,3 ODSOTKA.

izkazuje industrija električne energije, ki je za 31,6 odstotkov večja od lanske polletne proizvodnje, a letošnji polletni plan je izpolnila le 51,8 odstotno. Zares trdno in ustaljeno proizvodnjo in izpolnjevanje plana ima samo lesna industrija. Ta je povečala letošnjo proizvodnjo doslej za 23,4 odstotka in preseгла polletni plan za 3,6 odstotka. Takoj za njo je kovinska industrija, ki je uspela za 19,6 odstotkov zvišati proizvodnjo in je preseгла plan v polletju za 3,4 odstotka. Za tema se zvrstita potem še kemična in usnjarska industrija.

Številke ob prvem polletju kažejo

najslabše za industrijo gradbenega materiala; toda ta navidezni neuspeh je nastal pač zategadelj, ker sodi ta industrija še vedno v sezonsko. Mnoge opekarne letos nekaj mesecev sploh niso delale, večinoma vse pa so na sploh odvisne od vremena, ker nimajo urejenih umetnih sušilnic. Zahteve po gradivu pa so vedno večje in pomanjkanje opeke je čutili predvsem poleti, ko opekarne kljub vsej storilnosti ne morejo zadovoljiti potreb. Polletna storilnost izkazuje za 2,8 odstotka manjšo storilnost kakor lani v istem obdobju, plan pa je izpolnjen komaj s 34,2 odstotki.

Približno enako je v proizvodnji in predelavi nekovinskih rud ter v živilski industriji. V teh strokah je očitno deloma tudi sezonsko delovanje, v večji meri pa onemogoča večje uspehe pomanjkanje delovne sile, primernih obdelovalnih naprav in prostorov, kakor so na primer skladišča za živila in podobno.

Mimo teh strok so očitni podobni problemi tudi v drugih strokah. Če analiziramo težave, moremo zaključiti, da vsej naši industriji primanjkuje delovne sile, ponekod kvalificirane, marsikje in v večini pa nekvalificirane, nadalje je videti, da v večini podjetij delajo s starimi stroji, marsikje rešujejo vprašanja sicer s postopnim remontom, a ne glede na to reševanje trpi proizvodnja in izpolnjevanje plana.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Počitnice so pri kraju, še dan, dva in zopet se bodo odprla šolska vrata. Letošnje poletje šolarjem sicer ni bilo naklonjeno, vendar se kljub temu vračajo zadovoljni, spočiti in polni novih moči, ki jim bodo vsekakor koristile pri učenju.

DOBRODOŠLI GOSTJE IZ POLJSKE V CELJU

Celje bo pozdravilo te dni v svoji sredi drage goste iz Poljske, predstavnike okraja in mesta Kalisza. Tako se tudi naš okraj in mesto uvrščata med ostale kraje naše domovine, ki navezujejo neposredne stike s poljskimi mesti, da se med seboj boljše spoznajo in izmenjajo izkušnje na vseh področjih javnega dela, od komunalne do prosvetnih in kulturnih vprašanj.

Mesto Kalisz, s katerim navezujejo stike, je po svoji strukturi gospodarstva in ostalih problemov podobno našemu Celju; je središče

večje pokrajine, po številu prebivalcev pa celo večje. Ima jih okoli 70.000. Mesto je pomembno kulturno in industrijsko središče in ima, podobno kakor Celje, slavno zgodovino. Leži ob reki Prozni, ki se izliva v Warta. Njegov položaj je zlasti pomemben, ker je važno prometno središče in največje mesto nekako sredi trikota, ki ga omejujejo Lodz na vzhodu, Poznanj na zahodu in glavno mesto Slezije na jugozahodu.

Gostje iz Kalisza bodo ostali v naši sredini nekaj dni. V tem času

se bodo sešli s predstavniki ljudskega odbora, da se seznanijo z našim načinom dela. Sami pa bodo prav tako posredovali svoje delovne izkušnje. Taka srečanja so koristna saj se na njih izmenjajo izkušnje, hkrati pa poglobljajo med nami tisto prijateljstvo, ki je nastalo v naši skupni borbi za svobodo proti istemu sovražniku — fašizmu.

Drage goste iz Poljske iskreno pozdravljamo. Želimo jim, da bi se med nami počutili kakor doma in da bi odnesli kar najlepše vtise.

V SOBOTO IN NEDELJO

Veliko gasilsko slavlje v Rog. Slatini

V Rogaški Slatini bodo 5. in 6. septembra velike proslave. Zbralo se bo okrog 3.000 gasilcev z obeh strani Sotle, da bodo proslavili 40-letnico ZKJ in SKOJ, hkrati pa proslavili 80 obletnico gasilskega društva v Rogaški Slatini.

V ta namen so pripravili bogat kulturni spored s koncertom v zdraviliškem parku, svečan sprevod gasilcev, telovadni nastop itd. Pokroviteljstvo sta prevzela Okrajna odbora SZDL iz Krapine in Celja. Vse to nam kaže, da se vez, ki veže hr-

vatske in slovenske gasilce vse bolj utrjuje.

Ze leta 1855. je bilo v Rogaški Slatini 10 velikih hotelov, več gospodarskih hotelov in velikih hiš. Toda kot bi bili prepričani, da v mestu požar sploh ne more izbruhiti, so le redkokdaj kupili kakšno ognjegasno napravo. Nesreča nikoli ne počiva! Tako je 1869. leta pogorelo ostrešje in drugo nadstropje sedanjega uradniškega doma. Kasneje je požar uničil novo gledališče, leta 1879. pa je zgorela hiša Rointinger (današnji hotel Evropa). Po tej veliki nesreči so se istega leta sestavili odbor, ki je imel nalogo ustanoviti redno gasilsko društvo. Ob ustanovitvi je »Slatinska zdraviliška in krajevna požarna bramba« štela 51 članov. Zdraviliška uprava je z vsakoletnimi subvencijami omogočala nakup ognjegasnih naprav.

(Nadaljevanje na 2. strani)

PRAZNIK KMEČKE MLADINE V REČICI OB SAVINJI

V soboto in nedeljo je bila Rečica ob Savinji prizorišče velike prireditve kmečke mladine celjskega okraja. Praznik kmečke mladine je bil vključen v okvir proslav ob 40. obletnici ZKJ in SKOJ.

Ne samo Rečica, tudi vsa njena okolica je bila ozaljšana z zastavami in slavoloki. Na predvečer, v soboto, je bila v Rečici kulturna prireditev. Nastopili so člani celjskega »Delavskega odra« z zabavnim programom.

Naslednji dan je bilo dopolnje športno tekmovanje mladih traktoristov. Traktorsko tekmovanje je bilo prvič v tem kraju in je privabilo veliko ljudi.

Osrednja prireditev je bila popoldne ob dveh, ko se je pred šolo zbralo okoli dva tisoč ljudi. Slabo vreme je zadržalo ljudi Zgornje Savinjske doline od številnejšega obiska.

Zborovanje kmečke mladine se je pričelo s povorko. Na čelu so jezdili mladi zadrudniki v narodnih nošah, za njimi pa so prav tako opravljena dekleta prepevala narodne pesmi. Za tem slikovitim celom povorko so se zvrstili športniki, nato traktorji s prikolicami, ki so jih vozili mladi traktoristi. Na prikolicah so mladi zadrudniki prikazali razna kmečka opravila od obriranja hmelja, sušenja sena na sodobnih sušilnih, do čebelarstva in gozdnih del.

Na tribuni pred šolo so se zbrali številni politični, oblastveni, mladinski in zadrudni voditelji. Med njimi je bil tamošnji ljudski poslanec in predsednik CK LMS tov. Tone Kropušek, nadalje predsednik OK LMS tov. Franček Knafelc, podpredsednik OZZ tov. Ernst Zvar ter predstavniki političnega in gospodarskega življenja v moziški občini.

Na zborovanju sta govorila tov. Knafelc in tov. Zvar. Medtem ko je tov. Knafelc uvodoma orisal pomen dela mladine med revolucijo in po njej, potem pa se dolgo zadržal na trenutnih nalogah mladine, zlasti one na vasi, je tov. Zvar svoj govor namenil vsem, tudi odraslim. Govoril je predvsem o nalogah, ki jih družba nalaga kmetijstvu.

Po zborovanju je v sodelovanju Radia Ljubljana nastopilo deset ekip mladih zadrudnikov iz okraja. Med tem ko so nekateri odgovarjali na vprašanja s področja kmetijstva, kmetijskega zadrudništva in kmetijskega sodelovanja, so se drugi pomerili v ansamblih instrumentalne glasbe ali posamič kot pevci ali recitatorji lastnih poezij.

Prireditev je dosegla svoj smoter. Mladina je pokazala kaj zna, česa je zmožna, hkrati pa je bila vzpodbudna za tiste, ki se še niso vključili v napredno udejstvovanje mlade kmečkega rodu.

V Velenju se pripravljajo

V Velenju se skrbno pripravljajo na slavnostno otvoritev središča novega mesta, ki bo 20. septembra. Te dni bodo Velenjčani znova pohiteli na udarniško delo in kar najlepše uredili središče svojega mesta.

Program slavnostne otvoritve zajema promenade koncert na predvečer velikega praznika, nadalje

MDB, Borisa Kidriča trikrat udarna

V soboto se je vrnila s Trojan mladinska delovna brigada »Borisa Kidriča«. Brigada si je s svojim delom pridobila naslov trikrat udarne ter enkrat pohvaljene. V tretji dekadi je bila brigada s svojim odstotnim presežkom najboljša v naselju. Kristalno vazo, darilo Steklarne Rogaška Slatina za najboljšo brigado, je dobila v dar taborniška brigada »Baza 20«.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Tov. Albert Jakopič-Kajtmir pozdravlja udeležence dvanajstih letnih športnih iger grafikov Slovenije.

pride do medsebojnih spoznavanj, izmenjav izkušenj tako o proizvodnji kot pri delu sindikalnih organizacij in organov delavskega samoupravljanja.

Visoko priznanje organizatorju in njegovemu kolektivu ter vsem grafičnim delavcem je dal tudi tov. Jakopič ne samo s tem, da je prevzel pokroviteljstvo, temveč tudi v pozdravnem govoru na otvoritveni svečanosti športnih iger. Pri tem je namreč med drugim poudaril, da politični delavci visoko cenijo grafične in jih štejejo za svoje najzmožnejše sodelavce.

Lepa svečanost v Šaleku

Pred kratkim je bila v domu počitka v Šaleku pri Velenju prisrčna slovesnost. Društvo upokojencev je namreč obiskalo onemogle in jih razveselilo s pevskega in godbenimi točkami. Hkrati pa so se poslovili od svojega večletnega predsednika Toneta Kurnika, ki je zaradi onemoglosti prišel v dom počitka. Pri tej svečanosti so mu podelili tudi diplomo.

VREME V NASLEDNJIH DNEH

V splošnem nestalno vreme s pogostimi padavinami in ohladitvami. Razjasnitve bodo trajale le nekaj dni.

Slavnostna otvoritev nove šole na Hudinji

V nedeljo, 6. septembra ob deseti uri bo slavnostna otvoritev nove osnovne šole na Hudinji pri Celju. Svečanost pripravljajo množične organizacije s Hudinje, Gaberja, Smarjete in Trnovelj. V kulturnem delu programa bo sodelovala godba na pihala, pevski zbor, recitatorji in drugi. Po otvoritvi in ogledu novega šolskega poslopja bo pri Vašu na Zg. Hudinji vrtna veselica, ki jo pripravlja organizacija Zveze borcev na Hudinji.

Na pot po Jugoslaviji

V ponedeljek bo odpotovala na pot po Jugoslaviji skupina 30 poslancev Ljudske skupščine Slovenije. V njej bodo štirje poslanci z območja celjskega okraja, in sicer Stane Sotlar, Ivan Kovač, Ivan Kovačič-Efenka in dr. Ivan Kopač. Na tritedenskem potovanju bodo poslanci obiskali najrazličnejše kraje, delovne kolektive itd. Zraven tega bodo imeli več razgovorov s predstavniki ljudskih odborov, organov samoupravljanja in podobno.

Zbrana množica pozorno sledi govoru tov. Frančka Knafelca

Stanovanjski bloki v Novem Velenju.

Deset let slovenske tiskarne v Kopru

S povojnim formiranjem dveh con je Koper začel rasti in zdaj tudi zrasel v nov upravni, politični, kulturni in gospodarski center Slovenskega Primorja. Da bi to središče zadovoljevalo potrebam po grafičnih uslugah, je bila 1949. leta ustanovljena prva slovenska tiskarna »Jadrana« v Kopru. Sedem let pozneje se je združila s časopisom »Slovenski Jadran«, že naslednje leto pa tudi z založbo »Lipo«. Tako je nastalo sedanje časopisno založniško podjetje »Primorski tisk«.

V vsem tem času je morala zlasti tiskarna »Jadrana« premagati več težkih problemov, saj so člani njene kolektiva delali v skrajno neprimernih prostorih. Tej nevednosti se je pridružilo še kadrovsko vprašanje in z njim stanovanjska stiska. Po zaslugi okrajnih političnih in oblastnih forumov se je stanje začelo postopoma izboljševati. Tako je bila opravljena strojna rekonstrukcija tiskarne v vrednosti 28 milijonov, adaptirali in zgradili so več stanovanj v skupni vrednosti 39 milijonov dinarjev, za adaptacijo upravnih prostorov pa je bilo potrošenih 21 milijonov dinarjev. Z rešitvijo vseh teh vprašanj so se rodili tudi pogoji za zgraditev novih tiskarniških prostorov. Ni naključje, da bo prav ob desetletnici slovenske tiskarne v Kopru izročen namenu nov objekt, nova tiskarna, ki bo omo-

gočila izboljšanje organizacije dela in s tem povečanje proizvodnje. Zlasti pomembne bodo hladilne naprave, ki bodo prinesle bistveno izboljšanje delovnih pogojev.

Direktor CZP »Primorski tisk« Stane Skrabar med govorom na otvoritveni svečanosti športnih iger grafikov Slovenije.

Nevelja, 30. avgusta

V PARACINU se je končal dvodnevni festival graditeljev avtomobilske ceste. Glavnemu štabu mladinskih delovnih brigad je postal pozdravno brzojavko tudi predsednik republike tov. Tito.

Ponedeljek, 31. avgusta

PREDSEDNIK REPUBLIKE TOVARIS TITO je obiskal v družbi svoje soproge beograjski sejem tehnik.

GRADITELJI AVTOMOBILSKE CESTE so se zahvalili predsedniku Titu za pismo ter mu v odgovoru objvljali, da bodo nalogo, ki so jo sprejeli, izpolnili pravočasno.

Torek, 1. septembra

TUDI PODPREDSEDNIK zveznega izvršnega sveta tov. Edvard Kardelj je obiskal mednarodni sejem tehnik v Beogradu in med drugim ugotovil, da se njegova največja vrednost kaže prav v tem, da je postal činitelj v boju za boljše kakovost naše industrijske proizvodnje.

Sreda, 2. septembra

PO PODATKIH zvezne komisije za nacionalizacijo zgradb in stavbišč so občinske komisije izdale do konca junija okoli 6400 odlokov o nacionalizaciji stanovanjskih hiš in gradbenih zemljišč. Hvala je ugotovitev, da je število priložb proti tem odlokom minimalno, saj jih je bilo do konca junija vloženih le okoli tri st.

svojimi voditelji vred spoznale, da so mogoče. Kitajska ima 6 odstotkov manjšin, vendar te naseljujejo ogromne komplekse (50—60 odstotkov). Med narodom Han in manjšinami vlada veliko nasprotje, eno od njih se izraža tudi v tibetskem nacionalnem uprašanju, ki so ga morali letos kitajski komunisti reševati z oboroženo silo. Po marksistični kritiki je temu krivo izredno zaostrevanje notranjepolitičnih razmer na Kitajskem, veliki stoki, ki jih je LR Kitajska v svoji izgradnji socializma delala.

Razume se, da ukrotilo tibetske vstaje ni ugodno odnevala po azijskem in afriškem svetu, posebno ker so ob njej preizkušali iskrenost znanega kitajske teze o mirnem načinu odpravljanja siromaštva in zaostalosti v socializmu. Marksistično-leninistično reševanje nacionalnega vprašanja nedvomno navdušuje neosobojene narode in je preizkusni kamen marksizma na tem področju. Menda je najbolj prav zapisal tisti častnik, ki je ob dogodkih v Tibetu povzel Leninovo besedo: »Noben narod noče, da bi ga gonili v raj z gorjaci.«

S tibetsko zadevo je bila močno prizadeta Indija, kajti Tibet pomeni za SZ in za Kitajsko izredno važen strateški prostor, Indija pa je taka država, da jo nekateri imenujejo indijski kontinent, ki ima v svetovnih vprašanjih že precejšnjo besedo, nedvomno pa kljub mladosti in nerazvitenosti izredno velik ugled, ne samo zaradi dosledne in samostojne zunanje politike, marveč tudi zaradi napredov in načinov, s katerimi odpravlja svojo zaostalost.

Edene takih mogočnih napredov je agrarna reforma in združništvo, ki ju navaja kongresna stranka. Tudi to je za azijski kontinent velepomembno. Komaj 13. leto teče, odkar se je Indija osvobodila po načelih Indijskega kongresa izpred 70 let. Nič ni pomagalo, Angleži so morali »to home«, domov. Nekaj let nato je bila Indija oklicana za republiko v Britanski skupnosti narodov. Komaj štiri leta nato je kongresna

Celje daleč naprej

SAMO NAJNUJNEJŠE POTREBE — POMANJKANJE INVESTICIJSKIH SREDSTEV NAJVEČJA OVIRA ZA RAZŠIRITEV TRGOVINSKEGA OMREŽJA — NOVOGRADNJE V CELJU IN ZALCU

V sredo dopoldne je bilo v Trgovinski zbornici v Celju pomembno posvetovanje o nadaljnjem izpopolnjevanju trgovinskega omrežja v celjskem okraju. Razen predstavnikov okrajnega ljudskega odbora, občin in gospodarskih organizacij so se sestanka udeležili tudi predstavniki republiške trgovinske zbornice.

POTREBE PRESEGAJO MOŽNOSTI

V zadnjih letih so občine posvetile precej pozornosti investicijam v trgovini. Zlasti v celjski, žalski in šoštanjski občini. Kljub temu pa trgovinsko omrežje zelo zaostaja za razvojem ostalih dejavnosti našega gospodarstva. Pri tem so vselej odločilna sredstva. Lastna sred-

stva trgovskih podjetij so nezadostna, investicijski skladi občin pa obremenjeni s potrebami v vseh področjih. Zavoljo tega so letos pri obravnavanju načrta investicij v trgovini v naslednjem obdobju upoštevali le najnujnejše primere.

V CELJU NAJZIVAHNEJSI NAČRTI

Kaže, da so v Celju vprašanje razvoja trgovine postavili na pravo mesto. V naslednjem obdobju nameravajo urediti, obnoviti, opremiti ali zgraditi kar 17 trgovskih lokalov. Med pomembnejšimi so: ureditev trgovskega paviljona na »Otoku«, nove trgovine v Stanetovi ulici (lokal Keramične industrije iz Liboj, Steklarne iz Rog. Slatine,

Obnovili so partizansko bolnišnico

Bivši borci iz Sentjurja pri Celju so obnovili partizansko bolnišnico »Zima« na Cerovcu pri Dramljah. Ta bolnišnica je delovala leta 1944, v njej pa so se zdravili borci XIV. divizije ter ostali borci in terenci iz bližnje okolice. Kot zgodovinski spomenik iz časov težkih bojev za osvoboditev bodo obkliceno bolnišnico odprli v nedeljo, 13. septembra. Za to priložnost pripravlja Občinski odbor Zveze borcev NOV iz Sentjurja pri Celju skupaj z občinskimi političnimi organizacijami večjo slovesnost v okviru 40-letnice KPJ in SKOJ. Slavje se bo začelo dopoldan ob 9. uri z zborovanjem pri bolnišnici, zaključilo pa se bo s pestrim kulturnim sporedom. Pričakujejo, da se bo te slovesnosti udeležilo več tisoč ljudi iz sentjurske in sosednjih občin.

Spričo tega, da je bolnišnica v lepem kraju, primernem za izlete iz Sentjurja, Celja, Vojnika in drugih bližnjih krajev, bo obnovljena partizanska bolnišnica »Zima« — kot zgodovinski spomenik — privlačna predvsem za šolsko mladino v času izletov, prav tako pa tudi za vse

tiste, ki si bodo ob prostih dneh zaželeli prijetnega krajšega izleta v naravo. V ta namen je Planinsko društvo že markiralo tri poti do bolnišnice, in sicer iz smeri Sentjurja, Ljubčane in Blagovne.

Najvišja priznanja za uspešno delo

OB POVRATKU ČETRTE CELJSKE MLADINSKE DELOVNE BRIGADE

V sredo zjutraj so se vrnili iz gradnje avtomobilske ceste »Bratstva in enotnosti« mladinci in mladinke, ki so sestavljali četrto celjsko delovno brigado »Karla Destovnika-Kajuha«. V brigadi je bilo sto pet mladincev in mladink, v glavnem srednje-

trto celjsko delovno brigado »Karla Destovnika-Kajuha«. V brigadi je bilo sto pet mladincev in mladink, v glavnem srednje-

šolcev in vajencev. Madi celjski brigadirji in brigadirke so se vrnili z delovne akcije z najvišjimi možnimi priznanji. Brigada je bila trikrat udarna in trikrat posebej pohvaljena. Pa ne samo to — člani in članice četrte celjske mladinske delovne brigade so se odlikovali tudi pri organizaciji notranjega življenja. Bili so najboljši v naselju pri političnem, kulturnem in športnem življenju. S tem, pa tudi z uspehi, ki so jih dosegli lani, so si pridobili slovesne najboljše srednješolskih slovenskih brigad.

LIK Šoštanj - zgled manjšim podjetjem

LIK Šoštanj je eno izmed redkih podjetij v Saleški dolini, ki je skoraj vse dobiček iz lanskega leta namenil za razširitev prostorov. Pred kratkim pa so imeli tudi polletni

občni zbor sindikalne podružnice. Tako so ugotovili, da so v prvem polletju letošnjega leta ustvarili nad 24 milijonov čistega dohodka, kar je za okoli 7 milijonov več kot v istem razdobju lanskega leta. To kaže, da kolektiv neprestano izboljšuje organizacijo dela. Hvala je se ugotovitev, da so ta uspeh dosegli z 21 zaposlenimi manj.

Kot vse kaže bodo še letos začeli z gradnjo novega mizarskega obrata.

V. S. ZBOROVANJE KOLEKTIVA »INGRAD«

Kolektiv gradbeno industrijskega podjetja »Ingrad« je v počastitev 40. obletnice KPJ in SKOJ letos organiziral že mnogo prireditev. Najvažnejša manifestacija pa bo 6. septembra, ko bo v Loki pri Mozirju zborovanje kolektiva. Kraj so izbrali zato, ker je znan iz časov narodne revolucije in kot lepa turistična točka. Zborovanje bo v Gozdni soli telovadnega društva »Partizan«. Po govoru in razviti sindikalnega prapora, bo kulturni spored z odlikovanjem iz igre »Raztrganci«, glasbenimi točkami, nato pa športno tekmovanje v odbojki, nogometu, streljanju itd. Po objavi rezultatov bo zabava.

KJE SO RAZLOGI ZA TAKO NAGLO RAST RUDARSKEGA MESTA?

Ce se bližamo danes Velenju, nas že od daleč pozdravijo veličastne zgradbe Novega Velenja. Tujec začuden ostrmi in se vpraša: Mar je to res? Domačini pa s ponosom odgovarjajo: »Da, to je rudarsko Velenje v novi Jugoslaviji!« Tudi marksizmo iz naše domovine se vprašuje: Kje so razlogi za tolikanj naglo rast rudarskega mesta? Je gradnja številnih poslopij, blokov, stolpnice, četvorčkov in petorčkov in podobnega tudi ekonomsko upravičena?

Pred vojno in še tudi nekaj let po vojni velenjski rudnik ni imel kdo ve kako lep izgledov. Za izkop dve sto tisoč ton premoga na leto je zadoščala delovna sila, ki jo je premogla najbližja okolica. Središče rudarskega delavstva je bilo tedaj v Pesjem.

Po letu 1948 pa se je Velenjčanom začelo odpirati novo obzorje. Dve leti kasneje je rudnik dal že pol milijona ton premoga na leto in odtlej je rasla proizvodnja iz leta v leto. Od leta 1954, ko so izkopali šest sto tisoč ton premoga, je do letos narasla na en milijon in devet sto tisoč ton. Leta 1963 bo moral rudnik dati tri milijone ton letno! Zalogo so ocenili na 650 milijonov ton in tako bi rudnik mogel trajati dve sto let, če bi bil letni izkop tri milijone ton. In za dve sto let je vredno zgraditi novo mesto!

Toda Velenjčani se samo s tem načrtom še niso zadovoljili. Lignit na sploh vsebuje precej vlage. V Velenju je v premogu 47 odstotkov vlage. Razumljivo je, da je prevoz te vlage s premogom povsem odvečen in nekoristen. Zato nameravajo v prihodnosti urediti sušilnico premoga, kjer bi mogli osušiti okoli en in pol milijona ton letno. Kalorična vrednost tako osušenega premoga bi narasla od sedanjih 2400 na 4000 kalorij. S to kalorično vrednostjo bi bil lignit enakovreden rjavemu premogu, bil bi pa verjetno cenejši in bolj kakovosten, ker nima toliko žvepla kakor rjavi premog.

Izkop tolikšne količine premoga, kakor jo predvidevajo za leto 1963, pa bi bil vseno precej neekonomski, če bi ne imeli v bližini najmočnejšega odjemalca — Termoelektrarno v Sošanju. Ko bodo v Sošanju zgradili drugo stopnjo, bo ta odvzela mala skoraj eno tretjino proizvodnje, to je okoli osem sto tisoč ton premoga.

Da bi pa še bolj pocenili prevoz, nameravajo zgraditi tudi vplinjevalnico premoga. Tako bodo posredovali premog v plinu po cevovodih v vsa večja konzumna središča, kar bi bilo koristno za vse naše gospodarstvo.

VELENJE IMA

PREMOGOV PLIN BO PO CEVODIH PRITEKAL V VSA VEČJA KONZUMNA SREDIŠČA

Gasilski festival...

(Nadaljevanje s I. strani)

Po požaru, ki je uničil zdraviliški dom, so ustanovili poklicno gasilsko četo, ki je delala do konca prve svetovne vojne. »Prostovoljno gasilsko društvo zdravilišča Rogaska Slatina«, ki je bilo ustanovljeno po prvi vojni, je začelo vztrajno in redno vaditi svoje člane in mladino, ki jim je bila dragocen vir novega kadra. Ob pomoči zdraviliške uprave so zgradili v letih 1933 do 1934 tudi nov gasilski dom.

Po drugi svetovni vojni se je delo izboljšalo posebno po novem gasilskem zakonu iz leta 1949. Leta 1953 je društvo nabavilo gasilski avtomobil. V juniju 1955. leta pa so ustanovili občinsko gasilsko zvezo, ki po organizacijskem statusu oskrbuje vse gasilske enote nove velike občine. G.

POGLED PO SVETU

Poglejmo danes dve dogodki, ki jih v naših tedenskih pregledih skoraj nismo komentirali, le omenili in to le bežno, ker so nam drugi dogodki našega kontinenta bližji in zato zanimivejši ali vsaj aktualnejši. Mislim na dogodke v Tibetu in v Indiji.

V Tibetu so se nedvomno dogodile velike stvari in verjetno še niso zaključene. Peking in Moskva sta jih kritirala kot dobiček in zgoditek imperialističnih agentov, vsaj za zunanji svet. Razume se, da v tem komentiraju ni vsa resnica, in gotovo niti v Moskvi niti v Pekingu niso tako natančni, da bi se z njo zadovoljili. Gotovo je, da je to stvar Kitajske, če gledamo na to s stališča meddržavnih odnosov. Če jo pogledamo s stališča socializma kot svetovnega procesa, pa se Tibet tiče vsega sveta, kajti socializem je stvar vsega planeta. Če gledamo tako, potem se moramo vprašati, ali so dogodki v Tibetu pozitivni ali negativno vplivali na narodnoosvobodilna gibanja Azije in Afrike, pojav, ki se nam zdi za razpad kapitalizma izredno pomemben.

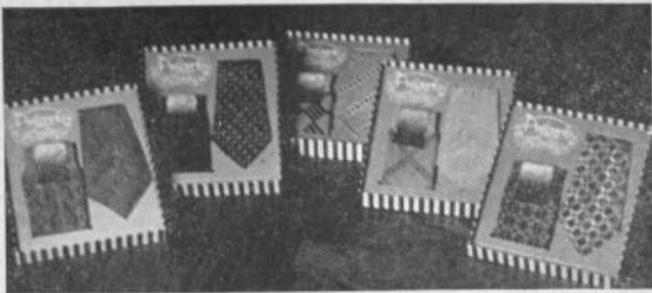
Maotsetung sam je leta 1957 priznal, da v Tibetu niso izvršili demokratičnih reform, ker okoliščine za te še niso dozorele. Maotsetung je to zaviral kljub sporazumu med LR Kitajsko in Tibetom iz leta 1951 (17 točk), češ reforme bodo na mestu takrat, ko bodo tibetske množice s

stranka resolucijo o postopni izgradnji socialističnega sistema v Indiji, da bi z njo pritegnila najširše množice, ki so živele vse dotlej v sponah starih družbenih izročil in skrajno zastarelega poljedelstva.

Mesto, kjer so se odločili za agrarno reformo, je Nagpur, važno indijsko središče, pomembno tudi za zgodovino kongresne stranke. Opozicija znotraj in zunaj stranke je zagnala hrup proti socializmu in proti državni kontroli v gospodarstvu, češ kongresna stranka hoče Indijo boljšeizvirati, Indijo deželo drobnih malih posestnikov. Nehru pa je dalekoviden politik, zato se ni udal opoziciji, za katero so stali indijski veleposestniki. Indija bo imela v 20 letih 700 milijonov prebivalcev. Vedno več je ljudi, zemlja pa nima mladit. Treba je torej to, kolikor je je na razpolago, obdelati boljše, umneje. Zato naj poskrbe za druge, ki naj se ustanovljajo s socialnimi ukrepi in s prepričevanjem, ustanove naj se najprej seroizne za druge, nato pa se naj razvijejo obdelovalne zadrage za skupno obdelovanje zemlje.

Ta program ni velik, vendar kaže, kako se hoče Indija uveljaviti v svetu kot dežela, ki ne pripada nobenemu bloku in se, kakor naša država, zavzema za sodleovanje z vsemi državami, ne glede na politično orientacijo. Dogodki v Tibetu so — nedvomno — napotili Nehruja, da je začel iskati lastno pot tudi za zblizanje s Pakistanom. Imperialisti so poskrbeli za politično eksploatacijo nasprotja med Indijo in Pakistanom zaradi Pandžaba in vode v porečju Inda. Ko pa se je za Himalajo udrl tibetski plaz, je prišlo do delnega sporazuma na Indu, Indija pa je dobila precejšnjo podporo Mednarodne banke. Zato je v besednem, diplomatskem dvoboju z LR Kitajsko Indija odnesla zmago. Nehrujeva moč je v neusmiljenem odnosu do resnice, ki jo prizna tudi tedaj, če je za Indijo neprijetna. Samo tako priznanje resnice pa je pogoj za vsakršni napredek — tudi po marksistični teoriji. T. O.

V LESKOVCU ZLATA MEDALJA ZA LASTOVKO IZ POLZELE

Nagrajeni vzorci.

Na zadnjem sejmu tekstila v Leskovcu je polzelska tovarna »nogačar« — kot edini »nogačar« — dobila zlato medaljo za kvaliteto izdelkov. Z zlato medaljo je bila nagrajena darilna kombinacija nogavic in kravate »present«. Istočasno je podjetje prejelo tudi diplomu za vzorno embalažo svojih izdelkov in vzorno urejen paviljon na sejmu.

V Velenju še lahka indusirija

V GOSPODARSKIH KROGIH V ŠOSTANJSKI OBČINI ŽE DALJ ČASA RAZPRAVLJAJO O POTREBI PO USTANAVLJANJU INDUSTRIJSKIH IN OBRATNIH OBRATOV V VELENJU, KJER BI LAHKO ZAPOSLELI TUDI ŽENSKO DELOVNO SILO IN LJUDI, KI SICER NISO SPOSOBNI ZA DELO V RUDNIKU. V TEH DNEH O TEM SE ZLASTI ŽIVAHNO RAZPRAVLJAJO — PREDVSEM OB PREDLOGU, DA BI SE V VELENJU PRESELELO INDUSTRIJSKO PODJETJE IZ GORENJA. ISTOČASNO PROUCUJEJO MOŽNOST, DA BI V VELENJU CELJSKO PODJETJE »TOPER« USTANOVILO, PODOBNO KOT V ŠOSTANJU, POSEBEN OBRAT.

UGODNI POGOJI ZA PRESELITEV

Industrijsko podjetje Gorenje, ki izdeluje štedilnike »Tobi«, je dejansko odrezano od potrebnih prometnih zvez. To pred časom še ni bilo bistveno, saj majhen obrat s tem ni imel posebnih težav. Ze sedaj, ko se je podjetje razširilo, čeprav so dejansko šele na začetku izgrajevanja v močno industrijsko podjetje, so nasto-

pile težave. Če bi s tako hitrostjo v sedanjih prostorih nadaljevali, bi brez dvoma zašli v še večje težave. Računajo namreč, da bi se to podjetje razvilo do stopnje, ko bi zaposlovalo preko 500 delavcev. To pa pomeni stanovanja za najmanj 200 družin, komunalne naprave, nove trgovine, šolo in podobno. Istočasno pa je veliko vprašanje, če bi to območje lahko zadostilo vsem potrebam — glede delovne sile, preskrbe itd. Saj se že sedaj na primer vozi v tovarno veliko delavcev iz drugih krajev.

Nasprotno pa so v Velenju za razvoj tega podjetja vsi pogoji. O urejenih komunalnih napravah ne kaže govoriti. Bolj pomembno je zaledje potrebne delovne sile in to, da so v Velenju na razpolago potrebni prostori za preselitev podjetja Gorenje. S preselitvijo uprave rudnika v center — tja se bodo preselile tudi vse kulturne institucije — bodo sproščene kar tri večje stavbe. Sedanja uprava rudnika, prostori knjižnice in menze in še stavba, ki je prvotno bila gradjena za potrebe železnice. Tako bodo lahko brez večjih izdatkov v Velenju preselili podjetje iz Gorenja, ustanovili obrat Topra in še kako drugo podjetje, ki bi lahko zaposlovalo žensko delovno silo. Ta problem namreč postaja v Velenju vse bolj pereč.

s svojim prostovoljnim delom, potem bodo znali tudi pridobljeno lepoto in udobnost primerno varovati.

V SOLO ZA ODRASLE SE LETNO VPISE OKOLI 60 LJUDI

K živahnemu družbenemu življenju pa so veliko pripomogle tudi razne sekcije DPD »Svobode«, ki je vključila ljudi v svojo dejavnost. Ena izmed važnih oblik prosvetnega dela v tej zvezi je šola za odrasle. Vanjo se vpiše letno okoli šestdeset ljudi. Tako številni obisk v šoli je predvsem zato, ker nihče ne more dobiti višje kvalifikacije, če nima sprječevala, da je zaključil z uspehom osemletno šolo.

Mogli bi omeniti sekcije »Svobode«, mogli bi še govoriti o Planinskem društvu, ki je uredilo Dom na Kozjaku — menda eden najlepših domov v Sloveniji — pa še o vseh drugih družbenih in družabnih oblikah življenja v Velenju, a o tem še kdaj drugič.

Herbert Savodnik

ZENSKE CREPPE NYLON

ŽABICE

TOVARNA NOGAVIC IN POLZELA DROBNE KONFEKCIJE

Industrijsko območje je razdeljeno

V TOREK JE BILO V CELJU POSVETOVANJE PREDSTAVNIKOV VSEH INDUSTRIJSKIH PODJETIJ. RAZPRAVLJALI SO O PREDLOGU ZA RAZDELITEV INDUSTRIJSKEGA OBMOČJA MESTA CELJA NA POSAMEZNE INDUSTRIJSKE PANOGA. S TEM V ZVEZI SO OBRAVNAVALI TUDI IDEJNI OSNUTEK OMREŽJA INDUSTRIJSKIH TIROV NA TEM OBMOČJU.

V zadnjih treh mesecih so v glavnem razčišeni vsi sporni problemi glede razvoja industrije v Celju. Rešeno je vprašanje združitve Cinkarne in Tovarne organskih barvil, gradnje skladišč, nove plinarne, nove tovarne močnih krmil, prostora za osrednje garaže za tovarni cestni promet, skladišča za žito in istočasno tudi vprašanje prestavitve celjske tovarne postaje. Načelna rešitev teh problemov je zahtevala, da se prostor vzhodno od Mariborske ceste kar najsmotrneje razdeli.

Na sestanku je najprej ing. Vehovar obrazložil predlog razdelitve industrijskega območja. Po tem sedanja podjetja obdržijo svoje prostore. Prostor med Cinkarno in Tovarno organskih barvil se rezervira za nadaljnjo izgradnjo bodočega skupnega podjetja. Ob tovarni postaji v Cretu so predvidena skladišča in nova plinarina, Severno od Leskovske ceste »Klimas«, »Idros«, in prostor za drugo lahko industrijo. Tovarna emajlirane posode zadržijo svoj prostor, ki je za nadaljnjo izgradnjo podaljšano do ovinka Voglajne. Zivilska industrija, Tovarna močnih krmil in skladišča za trgovino in žito pa klavnicno so predvideni na prostoru izza kombinata »Savinja«.

Po obrazložitvi predloga se je razvila živahna razprava. Zanimivo je dejstvo, da so predstav-

niki vseh podjetij pozdravili pobudo po razdelitvi industrijskega območja, ker je le tako možno načrtovanje perspektivnega razvoja posameznih industrijskih panog. Na sestanku so tudi skupno brez posebnih nesoglasij vnesli v predlog tudi nekatere manjše popravke. O predlogu razdelitve industrijske cone Celja se je pohvalno izrazil tudi predstavnik železniške direkcije.

RAZGLEDNICE

KAJUHOV DOM V ŠOSTANJU

urejujejo v teh dneh s pospešenim tempom. Računajo, da bodo vsa dela končali do 29. novembra. Pred začetkom obnovitvenih del Kajuhove rojstne hiše namreč niso predvidevali, da je stavba tako dotrajala. Saj so morali razen nosilnih zidov podreti vse, pa tudi te so ojačali. Notranje prostore bodo preuredili v sodoben hotel, medtem ko bodo pročelje stavbe le obnovili in ohranili stare oblike.

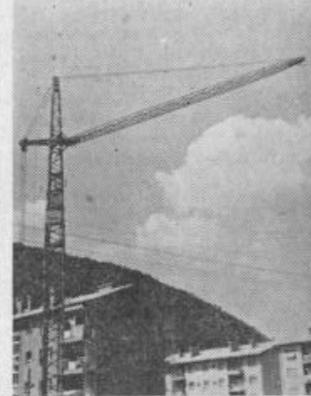
OB PRAVEM CASU

Zamuda je povsod nevarna. Vendar to še posebej velja za nakup potrebne kurjave za zimo. Izkušnje iz preteklih let so namreč že mnoge poučile, da je čakanje na zadnje dni lahko zelo tvegano. Zato je v teh dneh, ko se je ozračje prvič bolj ohladilo, pred tehtnico podjetja »Kurivo« že precej živahno. Zvedeli pa smo, da je spričo nepredvidnih težav pri dobavi premoga letos bilo še bolj potrebno misliti pravočasno na kurjavo.

ZERJAVI ZOPET NA »OTOKU«

Strnjeno gradbišče stanovanjskih poslopj na »Otoku«, kjer gradijo hkrati sedem stolpčev, je pokazalo vrsto prednosti. Najvažnejše pri tem je, da gradnja hitreje napreduje in da je razporeditev potrebnih strojev in ljudi ekonomičnejša. Gradbeno podjetje »Ingrad« uvaja na tem gradbišču sistem gradnje, pri katerem se posamezne specializirane delovne skupine predstavljajo od stavbe do stavbe. Istočasno dovolj napreduje tudi gradnja 107 stanovanjskega bloka pri Kersnikovi ulici. Tudi to stanovanjsko poslopje bodo spravili še letos pod streho.

Preberite tudi to

RESITEV V NOVI VARIANTI

Kovinsko podjetje v Zalcu, edino industrijsko podjetje te vrste v Savinjski dolini, bodo v kratkem začeli obnavljati. Po daljših razgovorih in študijah je bila sprejeta varianta o povečanju livarne na 600 m², o postavitvi 3 novih hal, o ustrezni razširitvi tovarniškega zemljišča, postavitvi upravne zgradbe, mehanizaciji dela itd. Cenijo, da bodo dela veljala 70 milijonov dinarjev. Rentabilnost te investicije je zagotovljena z razširitvijo vseh ostalih industrijskih kapacitet v Savinjski dolini, ki bo v povečanem obsegu rabila izdelke te tovarne. Z navedeno rešitvijo se strinjajo tudi zdravstveni organi, saj bo s tem tudi rešeno vprašanje silikoze, ki se je v tem podjetju pojavila v resnem obsegu.

UKREP ZA HITREJSI RAZVOJ OBRTI

Pred dnevi je bila prva komisija za obrtništvo pri občinskem ljudskem odboru Zalec. Komisija so osnovali, ker svet za industrijo in obrt ni več mogel temeljito slediti in reševati vseh posebnih problemov obrti. Prva seja je bila skupna s pododborom okrajne obrtne zbornice za občino Zalec. Ze ta seja je pokazala, da je tak organ v Zalcu prav potreben. Analizirali so obrtno problematiko, sedanje stanje in gibanje obrti od 1955. leta dalje, posebej za socialistični in zasebni sektor, izrpen pregled stanja vajencev, število vajencev v posameznih letnikih, ločeno po strokah, potrebe itd. Posebno so razpravljali o realizaciji planskih obveznosti socialističnega sektorja obrti za letos. Zaključke, predloge in sklepe bo te dni obravnaval svet za industrijo in obrt, nakar bodo vse material predložili zbiru proizvajalcev.

ZAKASNELE TAKSE

Zanimiva je ugotovitev, da Turistično opeševalno društvo v Zalcu letos še ni prejelo sredstev iz naslova turistične takse, čeprav so tujske sobe skoro vedno zasedene. Občinski ljudski odbor je izglasoval odlok že pred daljšim časom. V kolikor bi se pooblastilo društvo, da samo izterja turistično takso, bi verjetno hitreje slo, toliko bolj, ko so dohodki društva prav pičili.

VESTI IZ SENTJURJA

V šestjurski občini občutijo pomanjkanje učiteljev. Glavni vzrok, da na skoraj polovici šol niso zasedena vsa učiteljska mesta, je pomanjkanje stanovanj. V Sentjurju sodijo, da bo stanje izboljšano šele, ko bodo šolanje končali štipendisti občine.

Prebivalci šestjurske občine na vseh sestankih in zborih volivcev poudarjajo potrebo po ureditvi cestnega omrežja. Saj je v vsej občini le nekaj cest, ki niso potrebne obnove. Zadoljivo pa so urejene one ceste, ki jih popravljajo sami prebivalci.

V zadnjem času so po vsej šestjurski občini bili zbori volivcev, na katerih so razpravljali o proizvodnem sodelovanju, volili so tričlansko poravnalno sveto, na Pomikvi in Slivnici pa tudi novi potrošniški svet.

KOMISIJSKA TRGOVINA V CELJU

proda naslednja osnovna sredstva:

1. težak pisarniški stroj, znamke EVEREST s 30 cm. valjem.
2. trgovski pult dolžine 5 m.

Navedena predmeta sta na ogled v lastni prodajalni.

ZA KAJ GRE?

V tem podjetju že dolgo ni tako, kot bi moralo biti. Pred časom so

'Natezalnica' v restavraciji

PABERKI O NOTRANJH ODNOSIH V KOLEKTIVU GOSTISCA

SEDAJ, KO SO NASPROTJA IZBRUHNILA SKOZI GOSTILNISCHE STENE, SE JE SELE POKAZALO, DA TRAJAJO ŽE VEČ MESECEV — SPOR JE KOLEKTIV RAZDELIL V DVA TABORA — »PRI KOLODVORU« V ZALCU PROBLEMATICA DISCIPLINSKA KAZEN ZA NATAKARICO — SESTANEK, KI SE JE SPREVRGEL V KOMEDIJO

Sestanku delovnega kolektiva gostišča »Pri kolodvoru« v Zalcu so prisostvovali predstavniki občine, gostinske zbornice in občinskega sindikalnega sveta. Slo je za dva problema — analizirali so poslovanje gostišča v prvem polletju in pritožbo zoper izrečeno disciplinsko kazn natakariji. O prvi zadevi nihče ni razpravljali, kot da jih to ne zanima. Zato pa je bila toliko bolj »zanimiva« druga točka dnevnega reda.

Ko so namreč začeli obravnavati »disciplinsko kazeno«, je bilo na mah jasno zakaj. Tedaj so zavrgli vse — dostojnost, stvarnost in tudi avtoriteto samoupravnega organa. Zaman je bil trud gostov, ki so se sestanka udeležili, da se razprava usmeri v iskanje stvarnih vzrokov za slabosti v podjetju in da se poišče najprimernejša rešitev.

OSEBNI IN »TABORNSKI« INTERESI V OSPREDJU

Do pol dveh zjutraj je trajal sestanek. Razprava je postajala vse bolj in bolj osebna. Očitki so izzivali očitke — vpitje in medsebojno obtoževanje za kazniva dejanja pa je bil način poteka sestanka kolektiva. V tem vzdušju je uradni predstavnik občine posegel po edino možnem ukrepu — odvzel je kolektivno pravico odločanja in zaključil sestanek. Občinski ljudski odbor pa bo povzel vse potrebne ukrepe, da se zadeva razčisti do kraja in uvede red.

V tem podjetju že dolgo ni tako, kot bi moralo biti. Pred časom so

zadevo rešili z zamenjavo osebja. Končno se je pokazalo, da tudi v novih pogojih ni napredka.

Novi upravnik je bil premočno odločen, premehek — čim so se odnosi zaostrili, je izgubil vaje iz rok. S tem, da se je priključil enemu izmed obeh taborov v kolektivu, je izgubil še zadnjo možnost nepristranske presoje in odločanja. Nasprotja med obema skupinama pa so povzročila nevzdržne odnose med člani kolektiva.

KDAJ BO KONEC OBTOZB?

Značilno za ta spor je, da vsi natešajo napake drugih in se hkrati trkajo na prsa, zahtevajo red in zakonitost. Vse je zmešano. Tožniki so hkrati obtoženi in narobe. Zanimivo je še vprašanje zakaj so vsi tako dolgo čakali — zakaj niso že sproti opozorili na nepravilnosti, ki jih je v tem majhnem podjetju kar precej.

Občutka odgovornosti za poslovanje podjetja med kolektivom še sedaj ni zaslediti. Nikogar ni, ki bi razmišljal o polmilijonski izgubi v prvem polletju (razen upravnika). Vsi hitijo z obrekovanjem, kar je pa še najbolj interesantno, to posredujejo tudi gostom.

Primeri, da se uslužbenci upirajo delovni disciplini, nalogam in napotkom upravnika, kaže, da je ta kolektiv zamešal pojma samoupravna demokracija in anarhija.

POTREBNI SO ODLOČNI UKREPI

Občinski ljudski odbor je v tem primeru izbral pravilno pot. Hitro intervencijo inšpekcijskih in drugih občinskih organov. Naloga občinskega zbora proizvajalcev pa bo, da po temeljiti analizi stanja v tem gostinskem podjetju, zadevo odločno in brez odlašanja najprimerneje uredi. Istočasno pa je utemeljena zahteva, da se zoper kazenske prekrške in kazniva dejanja uvede preiskava.

Tržnica že letos na vrsti

Pred časom smo pisali o predvideni gradnji nove pokrite tržnice v Celju. Vendar so se tedaj gradbena dela vsled preobremenjenosti gradbenih podjetij precej zavlekla. Tako bodo namesto sredi sezone na pro-

Gradnja nove pokrite tržnice v Celju.

GLOBOKE KORENINE

DOSLEJ SO ZGRADILI ŽE 780 STANOVANJ

Toliko hitra rast proizvodnje pa je terjala tudi zagotovljeno in številnejšo delovno silo. Poprejšnji delavci v rudniku so bili večidel pol proletarci, ki so zavoljo bolj sezonskega dela v rudniku morali misliti tudi na drugovrsten zaslužek. Novi načrti in nove naloge pa so terjale popolnega rudarja. Velenje pa je bilo skoraj brez pravega delavstva.

To je narekovalo gradnjo stanovanj, kajti kdor potrebuje ljudi, jim mora zagotoviti tudi življenje. Z načrtno izgradnjo so v Velenju začeli 1952. leta. Doslej so zgradili že okoli 780 vseljenih stanovanj, potreba pa je še vedno velika. Na ugodno rešitev čaka še okoli 300 prošelj za stanovanja. Zdaj je v rudniku zaposlenih 2500 ljudi, k tem pa moramo pristeti še najnuj potrebno drugo prebivalstvo, ki je sestavni del vsake družbe (šole, trgovine, obrti in drugo). Zaenkrat so dodeljevali stanovanja večidel samcem. Toda tako ne more v nedogled. Ljudje se poročajo, snujejo družine, potrebujejo večja stanovanja. In če bo hotel rudnik letos izpolniti plan, bo moral zaposliti še kakšnih 300 ljudi. Do leta 1963, ko bodo izkopali 3 milijone ton premoga letno, pa bodo morali imeti 3200 ljudi. Predvsem jim primanjkuje kvalificirani kader in temu je najtežje preskrbeti ustrežna stanovanja.

LJUDJE, KI SO SAMI GRADILI SVOJE MESTO, GA ZNAJO TUDI CENITI

Rudnik je hkrati z izgradnjo mislil tudi na kader. Redka so podjetja, ki so se mogla pohvaliti enako, da pri njih ni kvalifikacij, ki bi bile samo na papirju. Skrb za dejansko kvalifikacijo pa pomaga predvsem pri storilnosti. Velenjski rudnik šteje že danes med vodilne rudnike v Evropi po storilnosti posameznikov.

V Velenju pa niso zanemarili niti političnega dela. Vsako leto odide iz rudnika kakšnih deset ljudi v politično šolo, šestdeset komunistov, pa je že opravilo partijsko šolo. Tudi teharsko šolo za delavsko samoupravljanje je doslej obiskovalo že več kot sto ljudi. Številne seminarje in predavanja z razgovori iz splošne izobrazbe pa prirejajo v rudniku samem in tako vzgajajo in prevzgjajajo delavce.

Na prevzgojo ljudi pa je močno vplivalo tudi prostovoljno delo. Ljudje so sami gradili svoje mesto, zato ga zdaj vedo ceniti. Če obiskovalec pogleda po lepo urejenih parkih, poteh in očuvanih nasadih, spozna, da živijo tu ljudje, ki skrbijo za svoje okolje enako kakor sami zase. Pa saj tudi ni čudno! Od leta 1950 do danes so prebivalci Velenja opravili 643 tisoč delovnih ur v vrednosti 242 milijonov dinarjev. Če ljudje vedo, kakšno ceno so vložili

UPRAVNIK SLG V CELJU FEDOR GRADISNIK:

Z optimizmom gledamo v prihodnost

CELJSKO GLEDALIŠČE PRED NOVO SEZONO — NA NOVI POTI — PRED NOVIMI PERSPEKTIVAMI

V PONEDELJEK JE BILA V SLOVENSLEM LJUDSKEM GLEDALIŠČU V CELJU TISKOVNA KONFERENCA, KI JO JE VODIL UPRAVNIK GLEDALIŠČA MR. PH. FEDOR GRADISNIK.

IZ GOVORA UPRAVNIKA, KI GA JE IMEL PREJSNJI MESEC PRED KOLEKTIVOM GLEDALIŠČA, JE MOČI SKLEPATI, DA JE KRIZA PREMESTENA; DA PO VSEH NAJRAZGLADNEJŠIH GOVORICAH IN UGIBANJH OKOLI VPRASANJA OBSTOJA GLEDALIŠČA TO VPRASANJE SPLOH NI VEC AKTUALNO TER DA JE NOVI POLOŽAJ IN Z NJIM V ZVEZI NOVA NOTRANJA REORGANIZACIJA TE USTANOVE EDINI PRAVILNI IN HKRATI NAJBOLJŠI POROK ZA UPRAVICEN OBSTANEK IN USPEŠNO NADALJNJE DELO.

SLG V CELJU STOPA V NOVO SEZONO S POVSEM FIZIOGNOMIJO, KOT RESNICNO LJUDSKO GLEDALIŠČE, KATEREGA DEJAVNOST BO V CELOTI POSVEČENA POTREBAM NASEGA SODOBNEGA CLOVEKA, VSEM TISTIM DELOVIM LJUDEM NASE SKUPNOSTI, KI MU OMOGOČAJO NJEGOVO BIT IN RAZVOJ, V TEM SMISLU SE BO DOSELEDNO BORILO ZA IZVAJANJE SVOJEGA STATUTA, ZA STROKOVNO IZPOPOLNJEVANJE SVOJH CLANOV TER ZA DVIG AMATERSKEGA KADRA. POLEG REDNEGA REPERTOARJA BO SPREJELO V SVOJE OKRILJE SE EKSPERIMENTALNI ODER — NOVOST, KI SE V SVETU VSE BOLJ UVELJAVLJA, ZA AMATERSKE ODRE BO IZDELOVALO KULISE PO NAJNIZJI MOŽNI CENI, RAZEN TEGA PA BO VSAK REZISER PO ENO REZIJO V SEZONI POSVETIL TEMU ALI ONEMU AMATERSKEMU ODRU, KAR JE TUDI NOVOST — V JUGOSLOVANSKEM MERILU.

KAKOR V PREJSNJIH SEZONAH BO SLG TUDI LETOS GOSTOVALO IZVEN SVOJE HIŠE — VSAK REZISER ENKRAT V BEOGRADU — RAZEN TEGA PA BO TISTIM SVOJIM PODEZELSKIM ABONENTOM, KI NA NJIHOVIH ODRIH KAKSNE PREDSTAVE NE BO MOGOČE UPRIZORITI, OMOGOČILO, DA JO BODO LAHKO NEOKRNJENO VIDELI V CELJU — POSKRBELO BO NAMREČ ZA PREVOZ TEH ABONENTOV S SVOJIM AVTOBUSOM!

NOVA NOTRANJA STRUKTURA SLG V CELJU PA KAZE SE NA NEKO POSEBNOST — ZA BOLJSO TEHNIČNO SLUŽBO JE UVEDLO TEHNIČNI SVET, DRAMATURGA PA JE ZAMENJAL GLEDALIŠKI KOLEGIJ, KAKRSNE IMAJO NAPREDNA GLEDALIŠČA PO SVETU.

PO KONČANEM GOVORU JE BILA RAZPRAVA, KI SE ZDI DOVOLJ POMEMBNA IN DOVOLJ POTREBNA, DA JO POSREDOVAMO JAVNOSTI.

Vprašanje: V govoru, ki ste ga imeli v začetku letošnje sezone pred kolektivom, ste omenili vprašanje ukinitve celjskega gledališča!

Odgovor: Da. Kot predstavnikom našega tiska vam je znano, da se je o tem zlasti v pretekli sezoni mnogo šušljalo in govorilo. In kakor je to že v življenju, je bilo to šušljanje in govorjenje dvojne vrste: bili so taki, ki z zaskrbljenostjo v srcih niso verjeli, da bi se kaj takega moglo zgoditi, bili pa so tudi taki, ki so škodoželjno čakali, da bi se to vendarle zgodilo. Danes je napočil čas, da naša javnost izve čisto resnico o premagani krizi celjskega gledališča. Povem vam torej, da je manjkalo le za las, da bi bilo naše gledališče prav letos, ko poteka deset let, kar je postalo poklicna ustanova, ukinjeno. Samo odločnemu posegu naše ljudske oblasti in političnim forumom se imamo zahvaliti, da se to ni zgodilo. Kako je prišlo do tega nevarne krize celjskega gledališča?

Vse slovenski kulturni javnosti je znana več kot stoletna borba celjskih Slovencev za ustanovitev poklicnega gledališča v metropoli Savinjske doline. Cesar prejšnje generacije kljub velikim žrtvam, kljub ogorčenim borbam, kljub svetlemu idealizmu niti pod habsburško Avstrijo niti pod kraljevo predaprilsko Jugoslavijo niso moge doseči — to nam je dala ljudska oblast socialistične Jugoslavije. Dobili smo poklicno gledališče, za katerega naše delovno ljudstvo vsako leto žrtvuje znatne vsote. Ustanovljeno je bilo zato, da bi kot najnovejša kulturna ustanova v Celju služila ljudstvu in dvigu njegove kulturne ravni. Ko smo pred desetimi leti prevzeli ključne celjskega gledališča iz rok predstavnikov ljudske oblasti, smo slovesno objubilili, da se bomo vedno zavedali tega, v kakšen namen je bilo gledališče ustanovljeno in da bomo v tem smislu skrbili za rast in napredek ustanove, ki so nam jo zaupali. To svojo obljubo smo doslej in jo bomo tudi v bodoče držali.

Zadnja tri leta, posebej v pretekli sezoni pa smo vse jasneje videli, da se v našem gledališču dogajajo stvari, ki bi utegnile izpodkopati temelje, na katere je bila ta kulturna ustanova postavljena. Ta notranja, splošna in previdna, lanskega sezona že mnogo očitnejša, proti koncu sezone pa že kar na pol javna borba je prišla iz gledališke hiše prodirati med občinstvo in tako ho se porajale različne govorice.

Bistvo te borbe pa se je moglo v pretekli sezoni opaziti tudi v repertoarni politiki umetniškega vodstva, ki je končno naletelo na oster odpor pri občinstvu in kritiki. Opazili smo, da se namerava doseči nekaj, kar bi bilo v očitnem nasprotju z namenom, za katerega je bilo to gledališče ustanovljeno in za katerega daje naša skupnost nemalo sredstva. Za dosego tega cilja pa bi bilo treba dobiti vodstvo gledališča v svoje roke, zato bi bilo treba na tak ali drugačen način strmoglaviti vodstvo gledališča, s čimer bi bil cilj dosežen. Za skrta, ne lepa borba pa se je povsem ponesrečila. Pričela je razkrajati notranjo organizacijo ustanove, ozračje med kolektivom je postajalo iz dneva v dan zatohlejšje, dokler slednjič ni posegel vmes politični forum in z roko v roki s predstavnikmi naše ljudske oblasti postavil ultimatum: napravite v svojih vrstah red, ali pa zapremo gledališče! Na konferenci, ki je bila sklicana 3. avgusta na občinskem komiteju ZKS, so nam sporočili sklep vseh merodajnih po-

litivnih forumov mesta in okraja Celja o rešitvi krize celjskega gledališča in zahtevo, da upravnik in njegov pomočnik takoj najenergičnejše pričnejo z reorganizacijo notranjega ustroja gledališča. Beseda je bila izgovorjena — mi pa smo šli in napravili red.

Vprašanje: Ali je novi položaj zahteval kakšne spremembe v notranji organizacijski strukturi vaše ustanove?

Reorganizacijo notranje strukture gledaliških organov smo takoj po omenjeni konferenci izvedli takole: Ker bo zahtevalo bodoče delo gledališkega vodstva toliko naporov, ki bi jih en sam človek le težko zmogel, je upravnik v zvezi s členom 51 statuta imenoval z odločbo za svojega pomočnika režiserja Branka Gombača. V gledališki svet, upravni odbor in umetniški svet je kolektiv na svojem sestanku izvolil nove člane iz vrst umetniškega in tehniškega osebja gledališča, kot to predpisujeta zakon in statut. Na novo smo pri reorganizaciji uvedli dva organa, ki ali pa dopolnimo, bodo morali predložiti v šoli potrdilo o vrsti in načinu zaposlitve.

Rešili so tudi nekaj vprašanj zavoljo šolskih otrok. Otroci iz Nove vasi in s Ceste na Dobrovo bodo hodili na hudinsko šolo, razen učencev prvega in drugega razreda, ki bodo hodili v eno izmed mestnih šol. Drugi šolski okoliši ostanejo nespremenjeni. Uredili bodo seve to, da bodo hodili v isto poslopje otroci enih družin, ki so se s nami med šolskim letom preselili. To so določeni zdaj na tretjo osnovno šolo. Kdor se bo preselil med tekočim šolskim letom, bo moral do premeštitve na drugo šolo seve počakati do prihodnjega šolskega leta, če ne bo primer posebej kočljiv. Na splošno pa bodo gledali, da bodo vsaj otroci iz ene družine hodili na isti zavod.

Fedor Gradišnik

litivnih forumov mesta in okraja Celja o rešitvi krize celjskega gledališča in zahtevo, da upravnik in njegov pomočnik takoj najenergičnejše pričnejo z reorganizacijo notranjega ustroja gledališča. Beseda je bila izgovorjena — mi pa smo šli in napravili red.

Vprašanje: Ali je novi položaj zahteval kakšne spremembe v notranji organizacijski strukturi vaše ustanove?

Reorganizacijo notranje strukture gledaliških organov smo takoj po omenjeni konferenci izvedli takole: Ker bo zahtevalo bodoče delo gledališkega vodstva toliko naporov, ki bi jih en sam človek le težko zmogel, je upravnik v zvezi s členom 51 statuta imenoval z odločbo za svojega pomočnika režiserja Branka Gombača. V gledališki svet, upravni odbor in umetniški svet je kolektiv na svojem sestanku izvolil nove člane iz vrst umetniškega in tehniškega osebja gledališča, kot to predpisujeta zakon in statut. Na novo smo pri reorganizaciji uvedli dva organa, ki ali pa dopolnimo, bodo morali predložiti v šoli potrdilo o vrsti in načinu zaposlitve.

Rešili so tudi nekaj vprašanj zavoljo šolskih otrok. Otroci iz Nove vasi in s Ceste na Dobrovo bodo hodili na hudinsko šolo, razen učencev prvega in drugega razreda, ki bodo hodili v eno izmed mestnih šol. Drugi šolski okoliši ostanejo nespremenjeni. Uredili bodo seve to, da bodo hodili v isto poslopje otroci enih družin, ki so se s nami med šolskim letom preselili. To so določeni zdaj na tretjo osnovno šolo. Kdor se bo preselil med tekočim šolskim letom, bo moral do premeštitve na drugo šolo seve počakati do prihodnjega šolskega leta, če ne bo primer posebej kočljiv. Na splošno pa bodo gledali, da bodo vsaj otroci iz ene družine hodili na isti zavod.

(Konec prihodnjic)

ŠOLE SO V HUDI STISKI

Pred dnevi je bila seja Sveta za prosveto občinskega ljudskega odbora Celje in na tej seja so ugotovili več poraznih dejstev, ki jih dejansko ugotavljajo že iz leta v leto.

Najprej je svet obravnaval prijave za namestitev po drugem razpisu in za silo rešil zasedbo učnih moči v prihodnjem šolskem letu. Ze ob tem se je pokazalo, kakor se vsa leta kaže, da še vedno ni dovolj učnega kadra. Marsikje morajo reševati potrebe z močmi, ki nimajo ustreznih kvalifikacij, v velikih primerih pa ugotavljajo, da dobre učne moči pešajo in odstopajo.

Vzroki so v veliki meri zunanjega značaja. Ogromno šol je na moč zanemarjenih, v mnogih krajih ni ustreznih stanovanj za učiteljsko in posledica — številne bolezni, živčnost, splošna izčrpanost in pomankanje veselja za učiteljevanje.

Omeniti moremo samo dva primera. Sola na Svetini, ki je pred časom pogorela, še vedno ni popravljena. Objubilili so, da jo bodo zgradili, ko bo do nje speljana nova cesta, ker bi bil sicer prevoz gradiva do nje preveč drag in bi se tako vsa gradnja podražila. Toda cesto so speljali do hotela; do šole je ostalo še vedno dobra dva kilometra slabe ceste. Torej: morda prihodnje leto.

Drug primer je šola na Dobrni. Tu je sanitarna inspekcija izdala odločbo o zapori šole. Z majhnimi in zaslinimi preureditvami so zdaj dosegli, da bo inspekcija odklop preklicala in bodo vseno leto v njej še poučevali. Toda prihodnje leto se bo vprašanje znova pojavilo.

Med drugim so na seji razpravljali tudi o turnusih. Zdaj je bilo marsikje, da so hodili otroci v šolo ali dopoldne ali popoldne ali pa so imeli menjalni pouk. Tako mnoge družine niso imele nobenega reda doma. Zato so se zdaj odločili, da bodo uvedli stalen dopoldanski in stalen popoldanski pouk, četudi bo tu pa tam na ta način kdo prikrajšan, a dosegli bodo vsaj določen red. Starši, ki bodo želeli, da bi njihovi otroci hodili v šolo popoldne

jih doslej nima nobeno gledališče v Sloveniji v takem sestavu ali s tako kompetenco — gledališki kolegij in tehnični svet. Umetniško vodstvo gledališča je bilo doslej v rokah dramaturga Herberta Grün. Ker je umetniško vodstvo zavoda, za smer gledališke politike, zlasti repertoarne, najodgovornejša in najvažnejša naloga, smo menjena, da ta odgovorna naloga ne more biti poverjena in zaupana eni sami osebi. Zato smo ustanovili nov organ, ki bo odsej kolektivno usmerjal in vodil umetniško politiko našega kolektiva — gledališki kolegij, ki ga sestavljajo štirje člani: upravnik kot predsednik in vsi trije stalni režiserji. Ta kolegij bo s sodelovanjem umetniškega sveta opravljal tudi tiste posle, ki so bili doslej poverjeni dramaturgu.

Za uspešno vodstvo tehnične službe gledališča smo ustanovili tehnični svet, ki šteje pet članov. Za vse te organe so sestavili ustreznih pravilnikov, ki jih je že potrdil gledališki svet na svoji seji. Tako ima gledališče danes že vse svoje organe, ki uspešno in brezhibno vršijo svoje naloge. Vso to organizacijo smo opravili v rekordnem času 12 dni in je bila končana 29. avgusta.

Vprašanje: Je prišlo v zvezi z reorganizacijo gledališča tudi sicer do kakšnih personalnih sprememb?

Odgovor: Razumljivo. Omenil sem že, da je posej dramaturga in umetniškega vodje, ki jih je doslej opravljal književnik Herbert Grün, prevzel gledališki kolegij. Tovarš Grün letos ni podpisal pogodbe. Nadalje odhajajo iz našega gledališča naslednji igralci in igralkice: Marjan Bačko, Albin Penko, Avgust Sedelj, Tone Terpin, Breda Pugljeva, Mara Cernetova in Klio-Maver-Ciuhova. Iz JLA se vračata v naš ansambel Slavko Belak in Volodja Per, medtem ko se je pred meseci že vrnil Sandi Krošl. Nova člana našega ansambla sta absolventka AIU Maja Druškovičeva in slušatelj AIU Anton Petje. Zdaj šteje naš gledališče 17 članov in sicer 11 moških in 6 žensk. Stalni režiserji so Branko Gombač, Andrej Hieng in Janez Vrhunc.

(Konec prihodnjic)

Na obisku pri operni pevki SONJI DRAKSLERJEVI

Med našimi opernimi in koncertnimi pevki, ki jih je pevski vzpon zanesel na inozemske odre, zavzema Celjanka Sonja Drakslerjeva brez dvoma častno mesto. Angažirana je v »Volksoperie« na Dunaju, kjer si je s svojo prikupnostjo, uglasjenim nastopom in s sočnim mezosoprannom osvojila občinstvo. Oboževalci ji pravijo dobesedno »Unsere Sängerin Sonja...«, res pa je le naša.

Na svojem domu ob Savinji najrajši preživljam letni dopust, mi je rekla ob najinem srečanju. Letos prvič po 3 letih imam daljši odmor, kajti zaporedoma vsako poletje sem pela na festivalih v Salzburgu in Bregenzu.

Ob obisku sem jo našel skromno, tiho pri gospodinjskem delu. »Tako rada kuham ob svojem prostem času,« mi je govorila. »Tu se odlično počutim, neovirana, daleč od velemestnega vrveža si nabiram novih moči za prihodno sezono, ko me čaka dosti naporno delo.«

Ob prijateljskem kramljanju mi je omenjala svoje nastope v preteklem letu. Pela je težke vloge pri več kot devetdesetih opernih predstavah in še vmesnih koncertih. Med drugim je pela v Verdijevih operah Nabucco in Rigoletto, v Rossinijevem Viljemu Tellu, v Puccinijevi Gianni Schicchi idr.

Gostovala je v Neaplju. Ob spremljavi Dunajskega simfoničnega orkestra je koncertirala v Haydnovem oratoriju, pela moderna dela Schönberga in Honeggerja ter nekaterih mlajših komponistov. Večkrat je nastopala v televizijskih in radijskih oddajah.

V prihodnji sezoni bo med drugim nastopila še v operi Nižava d' Alberta, v Hofmannovih pripovedkah. V novembru jo čaka nastop v Rimu, kjer poje Händlovega Mesijsa, nastop na televizijski oddaji v Bruslju, v decembru gostuje v Be-

med našimi opernimi in koncertnimi pevki, ki jih je pevski vzpon zanesel na inozemske odre, zavzema Celjanka Sonja Drakslerjeva brez dvoma častno mesto. Angažirana je v »Volksoperie« na Dunaju, kjer si je s svojo prikupnostjo, uglasjenim nastopom in s sočnim mezosoprannom osvojila občinstvo. Oboževalci ji pravijo dobesedno »Unsere Sängerin Sonja...«, res pa je le naša.

Na svojem domu ob Savinji najrajši preživljam letni dopust, mi je rekla ob najinem srečanju. Letos prvič po 3 letih imam daljši odmor, kajti zaporedoma vsako poletje sem pela na festivalih v Salzburgu in Bregenzu.

Ob obisku sem jo našel skromno, tiho pri gospodinjskem delu. »Tako rada kuham ob svojem prostem času,« mi je govorila. »Tu se odlično počutim, neovirana, daleč od velemestnega vrveža si nabiram novih moči za prihodno sezono, ko me čaka dosti naporno delo.«

Sonja Drakslerjeva

Priznanje ZA OPRAVLJENO RADIJSKO DELO

Pred dnevi se je pod vodstvom tovariša Staneta Sotlarja sestala novoizvoljeni radijski svet pri celjski relejni postaji. Iz analize dela celjske radijske postaje v lanskem in prvi polovici letošnjega leta je bilo očito, da je maloštevilni radijski kolektiv zadovoljivo izvršil vse naloge. Zlasti viden korak je bil opravljen pri celjski kroniki in pogovoru z državljani.

Po sklepu radijskega sveta bo tudi načrt prihodnjih oddaj v glavnem nespremenjen. Posebno mesto v rednih oddajah bo dobila problematika iz uveljavljanja nove tarifne politike in gospodarskih organizacijah, nadalje pogodbeno sodelovanje v kmetijstvu ter razvoj komunalnih skupnosti. Skrbno bo obdelano tudi kulturno in zlasti še prosvetno dejstvo. Mimo tega bo celjska radijska postaja tudi v prihodnje navajala glasbene ansamble na redni in sistematični študij in s tem na redna snemanja in reproduciranja.

Da bi se zboljšala kvaliteta sprejema radijskih oddaj, bodo v Celju zgradili nov antenski stolp. V perspektivi pa je tudi gradnja novih prostorov za celjsko radijsko postajo.

- CELJSKI DOBROTRZCI
- Od 22. do 29. avgusta so Celjani kupovali knjige:
1. Karl Ekslund: Moja žena Kitajka(1)
 2. John Galsworthy: Zadnje poglavje(5)
 3. Theodor Plievier: Stalingrad(3)
 4. Jarmila Glazarova: Advent
 5. Boris Prikrič: Pekel na Pacifiku
- Stevilke v oklepajih označujejo mesto na lestvici prejšnjega tedna.

E. A. POE: UMOR v ulici MORGUE

»Priatelj moj,« je dejal Dupin prijazno, »sares se vzmernirajte čisto po nepotrebnem. Nikakor vam ne nameravam storiti kaj zalega. Dajem vam častno besedo med in Francoza, da vam ne bojava storila krivice. Popolnoma dobro vem, da ste nedolžni pri krivolonoštvih v ulici Morgue. Vendar pa ne morete zanikati, da niste do neke mere vanje zapleteni. Iz tega, kar sem pravkar dejal, morate uganiti, da sem imel na razpolago sredstva za ugotovitev podatkov o tej zadevi — sredstva, o katerih ne morete niti sanjati. Stvari stoje torej takot: ničesar niste storili, četudi bi se mogli izogniti, vsekakor ničesar, kar bi vas obtožilo za krivico. Krivi niste niti rupa, dasi bi mogli brez kazni ropati. Ničesar vam ni treba tajiti. Nobenega razloga ni, da bi tajili. Na drugi strani pa vas vedejo vsa načela o časti, da izpoveste vse, kar veste. V zaporu je nedolžen človek, obdolžen zločinca, cigar krivica lahko pokažete vi.«

mo pomočjo zavihtel točno na skončeno postelje. Vse dejanje ni trajalo niti minuto. Ko je oranžutan skočil v sobo, je sunil nooknico tako, da se je spet odprla. Mornar se je nad tem razveselil in zasedel ognjen. Povečala se je nade, da bo spet slobodni žival, ker bi ta komajda se mogla zbežati iz pasti, v kateri se je držala in bi jo mogel prestreči, ko se bo po žici zopet spustila na zemljo. Na drugi strani pa je imel mnogo razlogov za zaskrbljenost v razmišljanju, kaj neki bo počel pri oranžutan v hiši. Prav to je prislilo moža, da je zasledoval ubežnika. Po strokovni žici mora človek splezati brez težav, posebno še mornar; ko pa je prišel do višine okna, ki je bilo daleč na njegovi levlci, ni mogel več naprej; kar je še mogel storiti, je bilo to, da se je močno nagnil in pogledal v notranjost sobe. Ob tem pogledu ga je obšel tak strah, da je skoraj padel s svojega opazovališča. Prav takrat so prodri skozi niti tisti blazni kriki, ki so predramili prebivalce ulice Morgue. Gospa L'Españaye in njena hiša, ognjeni v nočnej halje, sta se nevidno ukvarjali s pospravljanjem nekakšnih papirjev v že omenjeno železno skrinjo sredi sobe. Bila je odprta in njena vsebina je bila raztresena naokrog po podu. Zrtvi sta morali sedeti s hrbtom proti oknu in sodeč po času, ki je potekel od prihoda živali do krikov, se zdi verjetno, da je sista takoj opazili. Loputanje nooknic sta najbrž pripisali vetru.

Ko je mornar pokukal skozi okno, je orjaska žival pravkar zgrabila gospo L'Españaye za lase (ki so bili razpuščeni) in mahala z britvijo okrog njene obraza, posnemajoč brivca. Hiča je ležala nepremično na tleh, onemestila se je. Kriki in otepanje stare gospe (medtem ji je žival izpulila lase z glave) so učinkovali tako, da je oranžutan spreminil svoje mitojulne namene v sovražne. Z njo samo odločno kretajo svoje mišičaste roke je ženski malone odrezal glavo od telesa. Ob pogledu na krti se mu je jeza razplamela v blaznost. Skripajoč z zobmi je planil nad hčer ter ji zadrž svoje strašne krepilje v vrat, od koder jih ni umaknil, dokler ni izdihnil. Njegov blodič in divji pogled je v tistem trenutku zdrsnil preko skončnice in se ustavil na komajda vidnem obrazu svojega gospodarja, ki je bil ves trd od groze. Bes živali, ki je nedvomno nosila neke v možganih slike

osovražnega biča, se je hipoma spreminila v strah. Zavedala se je, da je zaslužila kazen in zdela se je, da hoče prikriti svoja krvava dejanja. Skakala je vsa razburjena po sobi, prevačala in razbijala pohištvo in svlekla posteljnino s postelje. Na koncu je zgrabila najprej hčerino truplo in ga stlačila v dimnik, kjer so ga našli, potem pa še truplo stare gospe in ga brez oklevanja vrgla z glavo naprej skozi okno.

Ko se je opica s svojim zmecvarjenim bremenom obrnila proti oknu, se je mornar prestrašen stisnil k žici, bolj zdrnil, kot splezal na tla in odhitel naravnost domov — ves v strahu pred posledicami klanja; v svoji grozi je pozabil na vso skrb o nadaljnji usodi oranžutana. Besede, ki jih je skupina na stopnišču sisala, so bili Francozovi vzkljki groze in straha, pomešani z besnim klepetom živali.

Mornar ni imel kaj več dodati. Oranžutan je verjetno zbežal iz sobe po žici tik preden so vtilili vrata. Pri prehodu skozi okno ga je moral zapreti. Lastnik sam je čez nekaj časa žival ujel in dobil zanj precejšnjo vsoto v Jardinu des Plantes.

Lebena so spustili takoj za tem, ko sva v pisarni policijskega prefekta popisnala vse ta primer (z nekaj Dupinovi pripomami). Dasi je bil ta uradni mojemu prijatelju naklonjen, le ni mogel popolnoma skriti svoje zavisti zaradi takinega preobrata celotne zadeve in si je dovolil nekaj jedkih pripomb na račun tega, da naj se vsakdo vtika le v svoje lastne zadeve.

»Kar naj govori,« je dejal Dupin, ki se mu niti ni zdelo potrebno govoriti. »Kaj naj modrje, to mu bo otežilo vesti! Veseli me, da sem ga potolkel v njegovi lastni trdjavici. Pri vsem tem pa se mi ni treba toliko čuditi; zakaj ni uspel razrešiti skrivnosti, kajti najin prijatelj prefekt je nekoliko prelokal, da bi bil istočasno tudi globok. V njegovi mladosti ni osnove. Vse je glava brez telesa, kot slika boginje Laverne, ali v najboljšem primeru samo glava in kosti, kot pri potovenju. Kljub temu pa je dobitrina. Več mi je predvsem zaradi tistega mojstrskega direktnega udarca, ki mu je prinesel slovesa pronicljivosti.

(KONEC)

Začelo se je

V SENTJURSKI OBCINI IMAJO PRVE POGODBE
KOMPLEKSNE KOOPERACIJE

Po kratkotrajnih, vendar zelo temeljnih in širokih pripravah ob letošnji akciji za sodelovanje v kmetijski proizvodnji, se je začela fronta bitke pomaknila v vasi, neposredno k proizvajalcem.

Po mnenju odgovornih činiteľjev so povsod v okraju priprave dobro potekale. Zadrufniki so seznanjeni z osnovami širokega sodelovanja. Razprava med proizvajalci samimi je v polnem teku. Izgleda, da se bo tudi letos ponovila stara navada, ko bo večina nekoliko odlašala in se ozirala, kdo bo prvi prijel za pero in podpisal. Na hmeljarskem področju bo šlo precej lažje, saj dober del hmeljarjev že sedaj izpolnjuje pogoje za kompleksno kooperacijo, manjšemu delu pa manjka samo neznaten del do predvidenih »norm«.

Ne moremo sicer zagotovo trditi, če v sentjurski občini nosijo zastavo, toda zvedeli smo, da so tam podpisane prve pogodbe za kompleksno kooperacijo. Veliko kmetov je pripravljenih, da skle-

nejo pogodbe vsaj za tiste kulture, ki jih bo treba zasejati. V tej občini so politične organizacije tesno sodelovale v pripravah, katerih ugodne posledice se že kažejo.

V kmetijski zadrugi Kalobja imajo že dva kooperanta, ki sta podpisala pogodbi. Kmet Jože Jančič iz Proseniškega je podpisal pogodbo za vseh 4 in pol hektarjev obdelovalne zemlje. Podobno je storila tudi Ruža Čretnik iz vasi Podgorje. V kmetijski zadrugi Dobje je tudi več kmetov, ki so se že izjasnili za sklepanje pogodb, med temi je bil prvi predsednik zadrufnega sveta tov. Salobir. Zelo razgiban je tudi teren, ki ga zajema KZ Slivnica, težave pa se kažejo v Ponikvi in okolici.

Ti prvi primeri bodo brez dvoma vzpodbudno vplivali na okolice. V Sentjurju bodo danes razpravljali o prvih uspehih in pomankljivostih akcije. Prav gotovo bodo obravnavali že več primerov podpisanih pogodb.

Celjski traktoristi - prvaki

NA IV. FESTIVALU V KMETIJSKEM STROJNIŠTVU V KOPRU

Štiri leta zaporedoma so v Sloveniji bili festivali v kmetijskem strojništvu (Ptuj, Celje, Novo mesto, Koper). Vsako leto so bili naši celjski tekmovalci zelo uspešni. Tako tudi letos...

Na tekmovanju v Kopru so celjski okraj zastopale tri ekipe, dve odrasli in ena mladinska. Tekmovali so v treh disciplinah: oranju, spretnosti vožnji in teoriji. Naši tekmovalci so bili vsestransko najboljši, saj so pobrali doma vse pokale, plakete in nagrade.

V ekipnem tekmovanju je na tekmovanju zmagala celjska ekipa v sestavi Janko Smeh, Rado Brglez in Anton Lenič. Prvi je bil najboljši v spretnosti vožnji, drugi v teoriji, in tretji v oranju. Osvojili so prehodni pokal v trajno last in zmagovalni pokal za letošnje tekmovanje.

Drugič je prvenstvo v Sloveniji dosegla tudi celjska mladinska ekipa, ki so jo sestavljali Ivan Ločičnik, Boris Srebotnjak in Slavko Hojan. Se na drugoletnem tekmovanju mora mladinska ekipa zmagati, pa bo tudi drugi pre-

hodni pokal prišel za stalno v naš okraj.

V tekmovanju posameznikov je znova zmagal lanski državni prvak Janko Smeh. Sprejel je zlato plaketo. Med mladinci je republiški prvak Ivan Ločičnik, ki je prav tako odnesel zlato plaketo.

Tudi drugi tekmovalci iz Celja so bili odlični. Poleg priznanj, pokalov in plaket so naši tekmovalci pobrali tudi večino denarnih nagrad v višini nad 90.000 dinarjev. Najboljši celjski tekmovalci so na licu mesta dobili praktične nagrade, ki jih je dala celjska Okrajna zadrufna zveza.

Tako velik uspeh pripisujejo na OZZ dobremu delu Društva traktoristov in kmetijskih strojnikov, veliki skrbi zadrufnih organov za vzgojo in izpopolnitev naših traktoristov ter strojnikov. Poleg tega se je obrestovala tudi tridnevna priprava tekmovalcev tik pred odhodom v Koper.

19. in 20. septembra bo na zvezno tekmovanje odšla štiričlanska slovenska ekipa. Trije od štirih bodo Celjani.

Zelimo jim, da tudi v Zrenjaninu poberejo nekaj »piskrove«.

Mlado zadrufništvo v Loški šoli

Redkokatera pionirska šolska zadrufna v Sloveniji se lahko ponaša s petletnico svojega obstoja in delovanja, kakor šola v Lokah pri Taboru v Savinjski dolini.

Njeni temelji so bili položeni že pred petimi leti, letos pa je bila izvršena popolna reorganizacija po novem zadrufnem pravilniku. Vsak član je vplačal svoj delež 30 din in 20 din vpisnine. Pionirska šolska za-

kovnjaka so pionirji zasadili 10 arov najboljše vrste krompirja, ki ga gojijo po vseh agrotehničnih predpisih in pravijo, da je v tem kraju najlepši. Prav tako imajo 10 arov hibridne koruze, ostali del zemljišča pa uporabljajo za zelenjadni vrt, ki daje povrtino šolski kuhinji.

Ta vrt in cvetličnjak pred šolo oskrbuje gospodinska sekcija, ki pripravlja dnevno mlečno malico in

druga ima svoj zadrufni svet in upravni odbor, ki mu predsedujeta učena Milko Ribič in Franc Kovač. Imajo tudi popolno zadrufno knjigovodstvo, ki ga vodijo učenci sami.

Vse zadrufno delo je razdeljeno na odseke ali kakor jih sami imenujejo, sekcije. Vsako izmed teh vodi in upravlja po trije člani, ki podajajo na odborovih sejah svoja sekcijška poročila.

Kmetijska sekcija obdeluje svoje zadrufno zemljišče 25 arov, ki ga je šolski zadruf prepuštila Kmetijski zadrugi Latkova vas. Po predhodnem predavanju kmetijskega stro-

kosilo za vse učence. Sekcija skrbi tudi za strežbo in čiščenje, prireja poučne tečaje in izdeluje sadne sokove.

Prosvetna sekcija vodi po kartotečnem sistemu okoli 400 knjig pionirske knjižnice. Skrbi tudi za proslave, prireja tombole in šolske izlete. Ogleдали so si že Ljubljano, Postojno, Reko, Opatijo, Maribor in Zagreb. Imajo tudi svojo strelsko zadrufno in lastno zračno puško.

Izredno zanimivo je delo fenološke sekcije, ki dnevno opazuje stanje vremena ter daje Hidrometeorološkemu zavodu LRS točna poročila. (Nadaljevanje na 6. strani)

Iz življenja na naši vasi

Na Menini pokajo biči...

Ce nam na jeziki pride beseda kmetijstvo, imamo navadno pred oči razsežna hmeljišča, polja, sadovnjake in livade. Redkeje pa se spomnimo, da tudi visoko v hribih živijo ljudje in ravna tako uporno bijejo boj za napredek. Planšarstvo je izredno važno kmetijsko področje, le da je žal še preveč odmaknjeno od žarišč kmetijskega napredka in pozornosti.

tipanje... No res mi je žal, da se rdečelisasta telica, kateri sem se domala nataknil na roge, ne zaveda, kako zelo sem je bil vesel. Ej, muhasta Menina. Nisem živali dobro počeljal med rogovi, ko se je megla dvignila. Bil sem sredi črede mladih živali, ki so telečje radovedno buljile vame...

Spomini na svojevrstno pot so me preveč zapeljali. Saj nisem bil na izletu, temveč na službeni poti.

Ce pride pastir med čredo, sklenejo živali okoli njega strnjen krog in »beračijo« za sol...

Menina planina... Tisoče hektarjev gozdov in skopih pašnikov je slabih tisoč metrov višinske razlike odrezalo od živahnega vrvenja v dolinah. Le nekaj nad deset ljudi so njeni nestalni prebivalci. Gozdni delavci, pastirji, vmes kak lovec in gozdar ter končno peščica »priristka« v novem planinskem domu — to je vse. Ob sobotah in nedeljah zvabi Menina ljubitelje planin v svoje tiho prostranstvo. Tudi mene je zvalila...

»Ce iščete pastirje, jih najbolje kar tu počakajte,« so mi svetovali v domu.

In res. Ni dolgo trajalo, ko je rezko pokanje naznanilo prihod planšarjev. Pričakoval sem sivolase veterane, dočakal pa postavne fante. Janez Zavolovšek, Ciril Poljanšek, Gustl Fale in France Mavrič bi skupaj ne premogli več kot sto pomlad. Njihove kočje in črede so raztresene po vsej planini, vendar se vrli fantje hitreje najdejo kot njihovi vrstniki iz iste ulice. Značilni pastirski biči, ki v večjih rokah poka kot strelj karabinke in močna pljuča jim nadomeščajo telefon...

Popili smo kozarček rdečega, potem pa vželi pot pod noge. Jezil sem

se nad vremenom, oni pa ne, ker se v oblačnem vremenu, če preveč ne pada, živina najraje pase.

Na Menini pasejo vsako leto okoli sto dni. Njihova čreda je iz vseh vetrov. Ciril in njegov pomočnik France imata v skrbi kakih 110 volov, ki so last sedemdesetih zadrufnikov iz Gornjega grada in okolice. Janez Zavolovšek v Golobaci pase 45 glav mlade živine. Gustl Fale iz Nove Stifte ima na paši večinoma telice in nekaj krav, medtem ko edina »starina« Jaka Blekač v Savnici pase ovce. Baje jih je okoli 150. Pravi, da jih nikogi ne more prešteti, prečičan pa je, da so vse...

Zivljenje planšarjev na Menini ni lahko. No fantje so mladi, pa si znajo pregneti dolgočasje. Samota je med njimi skovala prijateljstvo in kadar jim živina ne dela prevelikih skrbi, razderejo marsikatero veselo Znajo vse, kar jim je potrebno. Trije so muzikantje in ob sobotah podkurijo pod pete hribolezem v planinskem domu. Vsi so kuharji, da jim ni para, če je treba, se grede veterinarje, v sili tudi mesarje.

Ce so v njihovem načinu življenja razlike, potem niso sami krivi. Zivljenje pastirjev v planini je ogledalo kmetov v dolini. Zakaj?

Pastirje oskrbujejo kmetje na star, preživel način. Vsak kmet mora poleg plačila poskrbeti tudi za hrano. Količina je odvisna od števila živine, ki jo je dal na planinsko pašo. Domala vsak dan pride iz doline drug lastnik živine. Prinese hrano, pogleda svoje živinčje in spet gre. Pastirjev jedilnik je pester, ali pa tudi ni. Včasih je ves teden žgance, potem spet ves teden suho meso.

Veliko na boljšem je Gustl iz Nove Stifte. Njemu ne nosijo hrane, pač pa mu dajo večjo plačo. On si pa prehrano uredi, kakor mu je volja. Razen tega ima najlepše urejeno kočjo in za živino tudi primeren hlev. Njegova zadruga je znala stvari prilagoditi času, medtem ko so drugi ostali pri starem.

Včasih je bilo verjetno bolje tako. Toda danes, ko veže Menino z dolino žlečnica in na Smrekovcu stoji pravecni hotel, zastarel način res ni več potreben.

Torej tudi visoko na prostranem pogorju Menine planine veje nov ve-

Janez Zavolovšek

ter. Lani so mladinske brigade očistile prostrane pašnike. Počasi, pa vendar vztrajno, se prebijajo v strmino graditelji gozdne ceste. Obeta se tudi, da bo planšarstvo na Menini planini doživelo preporod. Ustanoviti nameravajo planšarski obrat, ki bo nudil usluge živinorejcem, in kar je najvažnejše, poskrbel, da bo tudi v višini okoli 1500 metrov prodrlo umno gospodarjenje, da sodobni agrotehnični ukrepi ne bodo »protekcija« za nižinske in ravninske kraje. Sedaj v treh mesecih znaša povprečen prirastek pri živini okoli 30 do 40 kilogramov, če

Ciril Poljanšek

pa bi kdo poskrbel tudi za gnojenje in tretienje pašnikov, bi bila korist še dosti večja...

Na Menini pokajo pastirski biči. Pozvanjanje kravjih zvoncev in mukanje živine oživlja njeno idilično razkošje. To, kar so v dolini na novo iztuhali, obeta, da se bodo črede na razsežnih pašnikih močno pomnožile. Menini se obeta sodobno zadrufno planšarstvo. —ček.

Ženo • dom • družino

ODPRIMO SKRINJE

Prvi modni ustvarjalci v tujini so napovedali kroje oblek za prihodnje leto, vrste blaga in moderne barve. Ze površen pogled na modo za prihodnje leto nas spomni časa, ko so se skoraj enako oblačile naše matere. Krila, ki so zopet nekoliko daljša, so bila zelo podobno krojena v tridesetih letih. Vendar tudi tu še ni ustaljena modna smer, saj je Diorjev naslednik določil za dopoldanske, popoldanske in večerne obleke dolžino kril nad kolonom, pojavila pa so se krila, ki segajo še čez gležnje. Te ekstremne kreacije verjetno ne bodo uspele, vsaj pri nas ne. Med novimi modeli ne zasledimo več, lani tako popularnih vrec. Najavljajo zopet obleke s pasom tam, kamor ga je postavila narava. Ovratniki za prihodnjo sezono so veliki, tako pri plaščih, kot pri oblekah, izrezi so v glavnem majhni, okusni in preprosti. Rokavi še vedno ne segajo do zapestja, so

pa daljši (tričetrtinski ali sedem-osminski). Krila so ozka, morebiti nekoliko nabrana v pasu, plašči pa bogato nabrani in še vedno zapeti do spodnjega roba. Tako imenovani »marsovski plašči« so še vedno moderni in bomo lahko v plašču, ki smo ga nosile lani, še vedno lahko

sledile modi, če bomo kapuce nadomestile s karirastim ali krznenim ovratnikom.

Kot je preprosta napovedana moda, ki prihaja, so prav tako tudi tkanine in barve. Izbirajmo tweed, boucle in jersey v vseh temnejših otenkih.

Nesrečno dete...

Zelo mlada je postala mamica in zdi se, da je po srcu ostala še vedno mlada. Da je celo preveč neziskovana, dokazuje njen štiriletni sinček, ki se je šele začel zavedati, da živi in da lahko marsikaj zlahka doseže. Fantič je bister in je kmalu spoznal, da česar ne dovoli mamica, dovoli očka, če ne on, potem pa babica. Tako je zrastel in sčasoma je njegova vzgoja postala resen problem. Otrok se je zatekal vedno k

tistemu, ki mu je največ dovolil. Mamica je opazila, da sinko vprašuje babico za nasvet, zato je postala ljubosumna. Ta ljubosumnost je povzročila, da je mati postala še bolj popustljiva. Na ta način si je hotela pridobiti večjo naklonjenost otroka. Fantek je dosegel vse, kar je hotel. Nekaj spoštovanja je imel do očeta. Ne iz strahu, bolj zaradi tega, ker se oče ni dosti ukvarjal z njim in je bilo fantku vseč, da je bil tudi ubogljiv.

Ob prvem očetovem strožjem posegu v sinkovo vzgojo pa je neizbežno počilo. Otrok se je najprej zatekel k mami. Le-ta je začudo potrdila očetov prav, in deček se je razočaran oklenil babice. Babica je dečka pomilovala in ga tolažila. Pozabila je, da otrok ni sposoben prav oceniti njenih besed, kot: »Nesrečno dete« in celo »Kako grda sta očka in mamica.«

Da, nesrečen je tak otrok. Toda ne zaradi tega, ker se je oče enkrat zoperstavil njegovi trmasti volji. Nesrečen je tak otrok zato, ker bo sam žrtev popolnoma napačne vzgoje, ker bo pozneje na svoji življenjski poti naletel na težave, ob katerih si ne bo znal pomagati. Koliko trša bo življenjska sola, ki ga bo neusmiljeno učila, da se je treba marsičesa odreči, ko bo v trenutkih resničnega razočaranja sam sebi v tolažbo ali obup.

Nesrečno dete, zaradi svojih nepremišljenih vzgojiteljev...

Eva

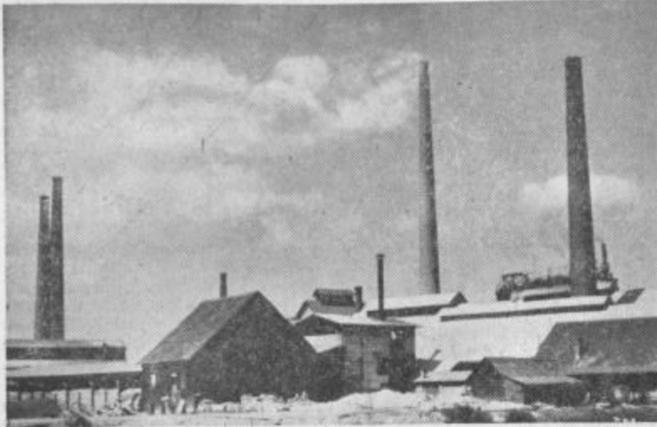

Pri igri otroci marsikaj najdejo pot do lastnih odločitev

Cinkarna pred razširitevjo in rekonstrukcijo

Med največjimi celjskimi podjetji je prav Cinkarna poleg Emajirke tista, ki bo v najbližji prihodnosti doživela velike rekonstrukcije in znatno povečala svoje kapacitete. Niz problemov, ki so se vleкли od nastanka, pa vse do današnjega

proizvodnjo žveplene kisline. Odpadnih plinov, ki se bodo sproščali v pražarni, so osnovna surovina za izdelavo žveplene kisline. Ta se bo v novem obratu pridobivala na najmodernejši — kontaktni način, ki zagotavlja visoko kvaliteto ob naj-

Pogled na Cinkarno.

dne, bodo rešili v več ali manj kratkem času nekaj let.

Kdo v Celju ne pozna osnovnega problema Cinkarne — odpadnih plinov — ki ogrožajo vse področje, ležeče vzhodno od obratov. Koliko je bilo o tem že povedanega, koliko ostrih besed je bilo izrečenih na račun posledic, ki jih je puščal in pušča cinkarniški plin na nasadih. Po dolgih razpravih stoji zdaj pred začetkom realizacije prvega niza cinkarniških problemov.

Prva stopnja dalekosežnega načrta je preureditev pražarne, ki bo moderno urejena. Tu bodo izboljšali delovne pogoje; primarnega značaja pa bo zajetje koncentriranega žveplovega dioksida, ki ne bo več odhajal v ozračje, ampak se bo uporabil za proizvodnjo žveplene kisline. Tu pa se že srečamo z naslednjo fazo, ki so sledila kot ekonomsko zelo rentabilna prvi in pomenila razširitev obstoječih obratov za

racionalnejši uporabi potrebnih naprav.

Letna proizvodnja žveplene kisline v kvaliteti 66 Be (Bomejev) bo znašala 18.000 ton, oziroma dnevno 50 ton. Obstoječemu obratu, ki že sedaj proizvaja žvepleno kislino na stolpni način, se bo pridružil še nov obrat. Tu pa se pojavi vprašanje trgala. Tudi tu bo Cinkarna rešila velik problem. Tovarna kemičnih izdelkov Hrastnik bo namreč ustvarila proizvodnjo žveplene kisline, ker se bo preusmerila na izdelavo solitrne. Zdj nastopi dvojni problem po surovinah, ki ga bo celjska Cinkarna rešila s povečanjem kapacitet za proizvodnjo žveplene kisline. Poleg omenjenega, pa je trg zagotavljen še v tovarnah Kromos, TOB, ETOL, nadalje v rafineriji nafte na Reki in v tovarni Metan-Kulina. Del proizvedene kisline pa bo tovarna porabila za proizvodnjo superfosfata, modre galice, litopona itd.

Posebno se bo dvignila poraba žveplene kisline v razširjenem obratu za izdelavo litopona, ki se bo povečal kot tretja faza rekonstrukcije. V povečanem obratu bodo dvignili proizvodnjo litopona od sedanjih 2000 na 4500 ton letno.

Tovarna bo velike investicije krišala večinoma iz lastnih sredstev. Celotna investicijska vsota bo znašala 793 milijonov dinarjev, od tega odpade velik del za uvozno opremo. Sredstva zanj so v podjetju že zagotovljena.

Po ekonomskih izračunih bo nameravana investicija visoko rentabilna. Tako se bodo izboljšali delovni pogoji, posledica preureditve pražarne pa bo dvig izkoristka kovine v rudi. Rezultat vsega tega pa bo, da se bodo povečala v tovarni ustvarjena sredstva in bodo dani najugodnejši pogoji za nadaljnjo razširitev in preureditev Cinkarne. Seveda pa ne smemo pri tem pozabiti na vsehsplošno korist, ki jo bo povzročilo čisto ozračje brez nepotrebnega in škodljivega žveplovega dioksida. J. L.

RESEVALNI AVTO V PLAMENIH

V nedeljo zvečer se je v Celju pred restavracijo »Ojstrica« vnel reševalni avtomobil celjske reševalne postaje z evidenčno številko S-5020, ki ga je opravljal M. A. Iz rezervarja za gorivo je kapljal bencin na razbeljen izpušni loncec, ki je zaradi visoke temperature začel goreti. V hipu je cel avtomobil zajel ogenj. Zgorela je celotna električna napeljava in oprema. Skodo so ocenili na okrog 250.000 din. V avtomobilu je bil samo voznik, ki pa ni bil poškodovan. Na kraj nesreče je prihitela kopica radovednežev, med katerimi pa nobeden ni bil toliko pribehen; da bi obvestil gasilce.

Do požara je prišlo zaradi malomarnega polnjenja rezervarja.

ESPERANTISTI V VELENJU

Jutri in v nedeljo se bodo v Velenju zbrali delegati — esperantisti iz vse Slovenije na svoji jesenski konferenci. Mimo tega bodo v nedeljo popoldne pripravili za domačino lepo kulturno prireditev. V Velenju bodo uredili tudi posebno izločeno okno in tako pozvali prebivalce na študij tega mednarodnega jezika. Doselej so se esperantskega jezika učili le v Soštanju.

V. S.

NESREČE V PRETEKLEM TEDNU

V petek se je na Mariborski cesti v Celju teže telesno poškodoval voznik vespe P. M. iz Zaleca, iz neznanih vzrokov je nenadoma zavril z ročno zavoro, pri čemer je padel in se poškodoval po glavi.

V sredo popoldne se je v Sempetru v Savinjski dolini pripetila huda prometna nesreča, ko je sedemletni Ciril Knez prišel na cesto in je vanj tretil motorist z zadnjim kolesom. Otroci so dobili težke telesne poškodbe in so ga prepeljali v celjsko bolnišnico.

Ta nesreča naj bo v svari vsem tistim, ki puščajo svoje otroke na cestni strani.

Istega dne se je v Celju na Dečkovi cesti zalezel voznik osebnega avtomobila B. A. v nasip jarka. Voznik je samovoljno vzel osebni avtomobil, lasti R. J. iz Radeč, ki se je nahajal na popravilu. Pri nesreči voznik sicer ni bil telesno poškodovan, kaže pa, da bo avtomobil moral zopet v popravilo. J. K.

LEPI NAČRTI ZDRAVSTVENO PREVENTIVNE SLUŽBE

Zdravstvena služba na območju mozirske občine skrbi tudi za preventivne mere, s katerimi preprečuje razna obolenja. Tako je bilo letos uspešno uvedeno cepljenje otrok proti kozam in paratuberculozi. Zvečer tega se je začelo besedno žiranje, v septembra pa je na vrsti cepjenje proti davici, tetanusu in oslovskemu kašlju.

Zraven tega je zdravstvena služba opravila v letosnjem letu sistematični pregled vseh vajencev in vzgojnega osebja. In končno — v tem mesecu je predvidena tudi večja prostovoljna krvodajalska akcija. S. P.

Loška šola

(Nadaljevanje s 5. strani) čila in prejema za to delo 800 din nagrade. Zasluge tudi vegetacijske pojave na rastlinstvu v svojem okoliščju.

Finančna sekcija zbira materialna sredstva zadruga. Blagajna izkazuje v mesecu avgustu že 55.426 din prometa, njen rezervni sklad pa znaša 5188 din. Ta se črpa le s privoljenjem obnega zbora. Od kod izvirajo zadržni dohodki? Člani nabirajo kostanj, zdravilne rastline, gozdne sadeže, opravljajo razna dela pri domačinih, dobivajo pa tudi prostovoljne prispevke in podpore, skratka: vsak vir dohodkov je zanje dragocen.

Mlad pionirski zadržniki se dobro zavedajo, da potrebujejo tudi pomoč odraslih, zato skrbno poslušajo nasvete članov šolskega odbora, ki z veseljem spremlja vse njihovo požitvalno delo. Za upravnika zadruga so izvolili svojega priljubljenega šolskega upravitelja tov. Mirka Cujniko, za vodstvo pri gospodinjstkih delih pa njegovo soprogo tov. Majdo Cujnikovo.

Ob gornjem toku Savinje ob Dreti ...

Naj vam povem po pravici. Tokrat se nisem sprehajal niti ob gornjem toku Savinje, niti hodil iz kraja v kraj v Zadržki dolini. Pa vendar ta zgodba, ki jo bom povedal, ni izmišljena. Nastala je v pogovoru z odbornikom mozirske občine, tovarišem Hinkom Copom, ki že več mesecev nadomeštuje obolelega predsednika ljudskega odbora v Mozirju. Sicer pa pogovori o ljudeh, o delih in načrtih, ki jih imajo prebivalci Zgornje Savinjske doline in doline ob Dreti, da bi si izboljšali življenjske pogoje, da bi si uredili trge in vasi, napeljali vodovod, električno luč ..., da bi postavili v tem koščku alpskega predela solidne osnove za hitrejši razvoj turizma.

Solčava in Logarska dolina bosta dobili električno luč. To je pomemben uspeh, ki ga ne kaže prezreti. In če bo do sem vsaj v bližnji bodočnosti speljana še asfaltirana cesta, potem bomo lahko z večjo verno in bolj prepričljivo propagirali turistično mikavnost Zgornje Savinjske in zlasti še Logarske doline. O novem hotelu v tej alpski dolini se že dlje časa govori. Upajmo, da ne bo ostalo samo pri govorih.

Pa še nekaj. Dosedanja turistična sezona je tu prekratka, da bi mogla dati dovolj zaslužka za vse leto. Zato bi ne bilo napak, če bi to dolino priznali za zdraviliško-klimatsko območje. Tako bi lahko sprejela tudi zavarovance, vsekakor pa tiste, ki iščejo po trdem in napornem delu zaslužne počitek.

Tiha želja Zgornjesavinčanov je tudi žičnica iz Logarske doline na Okrešelj in morda od tod na Kamniško sedlo. Zdj, ko bo ta predel dobil električno luč, načrt ni neizvedljiv. Z njo bi dolina dobila eno svojih največjih turističnih mikavnosti. In če govorimo, da je turizem za Zgornjo Savinjsko dolino edini izhod in naloga številka ena, potem je prav, če to tiho željo povemo na glas.

Solčava si je od vojnih grozot že opomogla. Letos bo dobila električno luč. Prizadevni prebivalci, ki so pri teh delih zelo pomagali, se zdaj še zavzemajo za ureditev hišnih pročelij, za ureditev dijaškega zavetišča v šoli, ki bi delal predvsem v zimskih mesecih. V solčavsko šolo namreč prihajajo tudi otroci iz deset in celo več kilometrov oddaljenih domačij. To je zanje huda napa. Da bi jim pomagali in prihranili veliko truda, so se odločili za dijaško zavetišče.

Skoda, da nimajo sredstev, da bi dokončno uredili tujske sobe v združnem domu, saj bi tako precej povečali nočitvene zmogljivosti. Sicer pa bodo drugo leto modernizirali cesto skozi to prijazno gorsko vasio.

Tudi v Lučah so zdaj opravili z elektriko. Po štirideset letih in osemdeset milijonskih investicijah so elektrificirali celotno svoje področje. V načrtu imajo še ureditev brezpradne ceste; ustanovili pa so tudi vodovodno zadruga, ki najbrž ne bo imela težkega dela. Izviru so blizu, pripravljeno domačinov za delo pa tudi ne manjka.

Ljubno. Devet novih stanovanj za učitelje in druge interese so razveseljiva pridobitve. Sicer pa tu močno pogrešajo manjši hotel s kuhinjo, ki bi lahko prevzela tudi tiste goste, ki se sicer zadržujejo pri zasebnikih. Kopališče in camping bosta urejena prihodnje leto. Zato pa so Ljubenci ponosni na zdravstveni dom in zobno ambulanto.

V Radmirju so se letos temeljito lotili elektrifikacije. V kratkem bo celotno področje dobilo boljšo luč.

Tako bodo dali v pokoj tudi svojo lokalno elektrarno.

Tudi v Rečici so ustanovili vodovodno zadruga. V teku so raziskave. Vodovod pa bodo bržčas začeli graditi v prihodnjih letih. Letos bodo spravili pod streho tudi štiri nova stanovanja za učitelje.

V Nazarju je življenje močno razgibano. Se letos bodo uredili javno

lanta v njem zaživela že letos. Sicer pa se tu pripravljajo na modernizacijo ceste in na dograditev stanovanjskega poslopja (nedovršena stavba) za učitelje.

Kakor v sosednjih vaseh, so se tudi prebivalci Nove Stife zagrizli v gradnjo vodovoda. V celoti bo dograjen drugo leto, seveda če bo zadosti denarja.

razsvetljavo, poleg tega pa tudi asfaltirali cesto. V gradnji je nova šola, ki bo sprejela prve učence prihodnje leto. Po zaslugi Gozdnega gospodarstva se bo povečalo tudi število stanovanj.

V Kokarjih bo kmetijska zadruga dobila novo hmeljsko sušilnico. Smarčani so pridni ljudje. Zdj se zavzemajo za gradnjo vodovoda. Zato so ustanovili tudi zadruga. V kratkem pa bodo izročili namenu nov most čez Dreto, ki bo povezal bližnje vasi.

Dela pri obnovi mlekarnice v Bočni bodo kmalu izvršena. Prebivalci pa so se razveselili še telefona, ki jih je na svoj način povezal z zunanjim svetom.

V Gornjem gradu dograjujejo zdravstveni dom. Morda bo ambu-

re v okolici Mozirja je elektrifikacija v glavnem končana, razen dela Dobrovelj. Tu pa so dela v teku. Vodovod bo dograjen v kratkem. Zdj so v glavnem mestu občine začeli z urejanjem dvoranice za kulturno prosvetno dejavnost, za kino, gledališke predstave ipd. Resen problem Mozirja, Rečice in Nazarja je pekarna. Sedanja je zastarela in ne krije vseh potreb. Tako pridejo v škrince, zaradi pomanjkanja kruha, predvsem v turistični sezoni. Gradnja nove pekarnice je neizogibna. Poleg tega Mozirjani pogrešajo tudi glavnik. Sicer pa, ali naj bi govorili še o potrebi po ureditvi javne razsvetljave, po modernizaciji trgovskih lokalov? Vse to morajo imeti, če hočejo razviti turizem. Turizem pa je v dolini ob gornjem toku Savinje in ob Dreti življenjska potreba. M. B.

Iz konjske občine

Ob polletju odlični rezultati

Polletne analize gospodarskih organizacij na področju konjske občine so pokazale, da so večinoma dobro izvajali naloge. Celotni dohodek se je v vseh gospodarskih panogah razen na kmetijskih gospodarstvih zvišal v primerjavi z lanskim letom za 22 %, čisti dohodek podjetij pa za 61 %. Povprečna mesečna realizacija je v prvih letošnjih šestih mesecih bila za 6 %

višja od lanske. Največ so porastli skladi gospodarskih organizacij, saj so letos skoraj štirikrat večji od lanskih. Ze to pove, da bodo imele gospodarske organizacije in kmetijske zadruga mnogo več lastnih finančnih sredstev kot v preteklem letu. Ce te številke primerjamo z letošnjim načrtom nam povedo, da je bilo predvideno povečanje za letošnje leto že v prvih šestih mesecih doseženo z okoli 65 %.

Seveda večji del ustvarjenega dohodka odpade na industrijo, njej sledi obrt, kmetijske zadruga, trgovina in goslinstvo. Za opekarno v Ločaj je zlasti pozitivna ugotovitev to, da je letos v prvem polletju dosegla za 67 % večjo realizacijo kot v istem razdobju lani. Od obrtnih podjetij kaže omeniti »Elektrinstalacije«, ki so letos svojo realizacijo dvignili za 42 %, dohodek pa celo za 52 %. Vsekakor se to podjetje zelo uspešno razvija in ima dobre perspektive za svoj nadaljnji razvoj.

Se bolj popolno sliko dajejo podatki o realizaciji na enega zaposlenega, ki je letos v industrijskih podjetjih za 4 % višja od lanske. Največ odpade na opekarno v Ločaj, in sicer za 60 %. Ker pa je vrednost njihovih proizvodov razmeroma zelo nizka v primerjavi z ostalimi podjetji, razumljivo njihov rezultat ne vpliva veliko na občinsko povprečje.

Povprečni mesečni dohodki oziroma plače so letos v občini za okoli 20 % višje kot lani, kar je seveda opravičljivo z večjo proizvodnjo in tudi s tem, da v razmerjih med osebnimi dohodki in skladi ni bilo večjih anomalij.

Prodaja na celjskih trgih

V Celju bo med 8. in 10. septembrom razmeroma živahno. Hmeljarji se bodo vračali iz hmelja in kakor vsako leto bodo tudi letos natrpali celjske trgovine.

Da bi ne prišlo do prehude stiske, so se celjske trgovske hiše in nekatera industrijska podjetja odločila, da bodo prodajali v teh dneh na stojnicah, ki jih bodo postavili na Trgu V. kongresa, na Tomšičevem trgu in v Stanetovi ulici.

Celjski trg

CELJSKI TRG

Trg se vedno ni tako založen kot pred začetkom obiranja hmelja. V primerjavi s prejšnjim tednom se stanje ni dosti spreminilo. Nekaj več je bilo papirke in lubenice, še vedno pa je dosti premalno peratinske mleka in mlečnih izdelkov. Zadovoljni smo lahko, da na stojnicah, kjer prodajajo mleko, še vedno vidimo prodajalce oblečene v bele predpasnike in rokavice. Tudi mize so pokrite s platnom in rjč več in raztrganega in premočenega papirja.

Sadja je približno toliko kot v prejšnjem tednu, še vedno pa ga zmanjka že v jutranjih urah.

Cene so bile:

- Krompir 20-22 (zasebniki 22), čebula (30-40), česen 98-126 (100), tižol v zrnu (80), špinata — (100), ohrovt 29 (25), zelje glavno 15 (15), zelje ribano 40-48 (50), paradižnik 25-35 (35), paprika 40-66 (50), kumare navadne 50-55, kumare za vlaganje 50-70 (60-70), limone 200, jabolka 34-35 (30-35), grozde 90, breskve 65-100 (50-100), javeca 21 (15-19), lubenice 35 (50), fige sveže 80-90, radič — (100).

Gibanje prebivalstva

V času od 22. do 30. avgusta je bilo rojenih 25 dečkov in 19 deklic. Poročili so se:

Adolf Gorenjak, tekstilni mojster in lozališa Kovač, delavka, oba iz Celja. Pavel Golobranc, delavec in Roza Martina, delavka, oba iz Stor. Jožef Cizelj, trgutar iz Stor in Antonija Predložnik, ameščenkina iz Kapelskega vrha, Anton Mihalj, strojni pomočnik iz Drače vasi in Martin Klopčič, učiteljica iz Prekorja. Ladislav Gabersček, pekar in Frančiška Gregorec, kuharica, oba iz Celja. Marijan Muršec, študent iz Sentarja pri Celju in Marta Romih, študentka iz Celja. Alfonz Korosec, delavec iz Maribora in Ivana Ahlik, delavka iz Celja. Franc Zajc, sprevednik in lozališa Borovnik, kuharska pomočnica, oba iz Celja.

Umrli so:

- Alojz Počajt, upokojenec iz Loznice, star 65 let. Zivan Pavošević, uslužbenec iz Vinkove, star 45 let. Marija Vrabl, gospodinja iz Celja, stara 77 let. Marija Žiršt, gospodinja iz Megejnc, stara 84 let. Franc Majcen, upokojenec iz Sp. Trnovelj, star 79 let. Roza Esih, upokojenka iz Medloga, stara 76 let. Anton Mlinarič, posestnik iz Celja, star 59 let. Roza Aulžner, gospodinja iz Laške vasi, stara 66 let. Marija Hus, gospodinja iz Celja, stara 88 let.

Kronika nesreč

V Brezmem pri Vitanzju so mltili pri posestniku Karlu Krajniku. Pri mlatiču je prišel Krajnik z levo roko v mlatičnico, ki mu je roko odtrgala v podlakti.

Pri padcu si je poškodoval nogo Franc Čajko iz Hotemezja pri Radečah. S kolesom je padel Marijn Milinarič iz Leskoveca pri Ljubčeh. Poškodoval si je nogo.

Kača je pila 5-letno Jelico Najžar iz Kasaz.

V gramozni jami v Levcu sta se pri delu poškodovata Stanko Sornek in Jurij Vrhek. Prvi si je poškodoval roko, drugemu je padel na glavo kamen in ga ranil.

Delavec pri Ingradu v Zalcu Ivan Kušič si je pri delu zlomil nogo.

15-letni Maks Vimšek iz Zdol pri Kozjem je padel in si poškodoval nogo.

Nežl Strauss, upokojenki iz Zavrha pri Dobrni je padel na glavo tram. Pretresla si je možgane.

Ciril Mesarič, delavki pri lesni industrijskem obratu »Savinja« je stroj pri delu poškodoval prste na roki.

13-letni Anton Terčlavlčnik iz Maribora si je pri kupanju v Savinji na steklenih drobcih prerezal stopalo na nogi.

3-letni Maks Žolger iz Bukovžlaka je padel in si zlomil nogo.

Olga Rak iz Gotovelj je padla in si pri padcu poškodovala ramo.

Zelezničarju Francu Smrčka je na postaji v Grobelnem pri delu zmečkalo prste na nogi.

Ivan Arbeiter z Zgornje Tinskega pri Zusumu si je pri delu poškodoval nogo.

Maks Dobovičnik iz Celja si je pri padcu pretresel možgane. Nezavestnega so prepeljali v bolnišnico.

Marijan Piliš iz Zaleca je pri prometni nesreči na Mariborski cesti dobil pretres možganov in poškodbe po telesu.

Pri padcu z motorjem se je poškodovala Matilda Kunej iz Celja.

Rudi Cimernan, zaposlen pri »Merx« v Celju, se je vozil s tovarnim avtomobilom Lisčinin in Kozjem je nastala okvara na volanu. Avto se je prevrnil. Cimernan je bil težje poškodovan, sofer je ostal nepoškodovan.

Henrik Gasperič iz Zagorja ob Savi je v Gornjih Gorčah pri Braslovčah padel s kolesom. Nezavestnega so prepeljali v bolnišnico.

Ana Sajak iz Cest pri Roganški Slatini se je med Košnjo s koso vrezala v nogo.

Telesna vzgoja in šport

Nogometaši Kladivarja - dobro pripravljani

(Razgovor s predsednikom ND Kladivar tov. Srečkom Rajhom)

V nedeljo, 6. septembra, se bo zavrtilo prvo kolo jesenskega dela prvenstvena tekmovanja v slovenski cenzilski nogometni ligi. Kakor lani, tako bo tudi letos v tri družbi nastopil celjski ligas — Kladivar. Da bi zvedeli kaj več o pripravah in načrtih nogometašev Kladivarja, smo zaprosili za razgovor predsednika društva tov. Srečka Rajha.

Vprašanje: Kako so potekale priprave na začetek prvenstvenega tekmovanja?

Odgovor: Redne in sistematične priprave na prvenstvene tekme so se začele 1. avgusta, ko smo podpisali pogodbo z dvema trenerjema in to Sl. Kodrnja in R. Dobrojcem. Od tedaj pa do starta v ligo je prva enajstotna odigrala nekaj prijateljskih, oziroma trening tekem s povprečnim uspehom ter sodelovala v tekmovanju za jugoslovanske nogometne pokale.

Z disciplino igralcev smo bili v tem času v glavnem zadovoljni, ne toliko pa z udeležbo na treningih. Tu so se predvsem pokazale težave zaradi zaplative in prav tako zaradi tereenskega dela mnogih igralcev.

Na slab obisk pri treningih pa so v nemajhnih meri vplivale še sindikalne tekme. Imeli smo namreč le malo primerov, da so člani prevega moštva po dveh odigranih tekmah za sindikalna prvenstva, obiskali v istem tednu še najmanj dva redna treninga. Tako se je redko zgodilo, da se je na treningu zbrala kompletna enajstotna. Mi sicer pozdravljamo nogometna tekmovanja sindikalnih podružnic, vendar bi želeli, da takih tekmovanj v času naše glavne sezone ne bi bilo, ali pa, da na njih ne bi sodelovali člani ligaske ekipe. Upam, da ste me prav razumeli!

Vprašanje: Kako so potekale priprave na začetek prvenstvenega tekmovanja?

Odgovor: Redne in sistematične priprave na prvenstvene tekme so se začele 1. avgusta, ko smo podpisali pogodbo z dvema trenerjema in to Sl. Kodrnja in R. Dobrojcem. Od tedaj pa do starta v ligo je prva enajstotna odigrala nekaj prijateljskih, oziroma trening tekem s povprečnim uspehom ter sodelovala v tekmovanju za jugoslovanske nogometne pokale.

Z disciplino igralcev smo bili v tem času v glavnem zadovoljni, ne toliko pa z udeležbo na treningih. Tu so se predvsem pokazale težave zaradi zaplative in prav tako zaradi tereenskega dela mnogih igralcev.

Na slab obisk pri treningih pa so v nemajhnih meri vplivale še sindikalne tekme. Imeli smo namreč le malo primerov, da so člani prevega moštva po dveh odigranih tekmah za sindikalna prvenstva, obiskali v istem tednu še najmanj dva redna treninga. Tako se je redko zgodilo, da se je na treningu zbrala kompletna enajstotna. Mi sicer pozdravljamo nogometna tekmovanja sindikalnih podružnic, vendar bi želeli, da takih tekmovanj v času naše glavne sezone ne bi bilo, ali pa, da na njih ne bi sodelovali člani ligaske ekipe. Upam, da ste me prav razumeli!

Vprašanje: Kakšni so vaši načrti?

Odgovor: Glede na mlado moštvo računamo na plasman v zgornji polovici lestvice. Več se ne upam reči, saj je znano, da bo konkurenca huda. Sicer pa je naš perspektivni načrt — druga zvezna liga.

V načrtu imamo tudi ureditev pomožnega igrališča za Ingradom, to je tam, kjer se običajno ustavljajo potujoči cirkusi. Ko bomo dobili ta prostor, se bomo lotili še ureditve Glazije. Obseg del del pa seveda zavisi od finančnih možnosti, ki so pri nas zelo, zelo skromne.

Vprašanje: Kakšno in kateri igralci pridejo s poštve za sestavo ligaške enajstotice?

Odgovor: Na razpolago imamo okoli 20 igralcev za sestavo prve garniture, od tega Benčica in Cafuto I za vratarja, Čokliča, Radčiča, Fijavža in Franca za branilce, Vodeba, Mariniča, Pavliča, Kokotca, Sarliha in Škedilja za krilsko in nazadnje Hribernika, Stora, Sego, Hočevarja, Cafuto II, Zajca, Založnika, Kolena in Kujana za napadalno vrsto. To je v glavnem mlado moštvo. Mnogi od teh pa so šele prišli od vojakov. Zato bo trajalo nekaj časa za njihovo vigranje v celoto.

Vprašanje: Sliši se, da bo trener Kodrnja zapustil Celje. Prosim, koliko resnice je na tem?

Odgovor: Kodrnja bo lahko razveljavil pogodbo z nami le v primeru, če bi odstopoval za trenerja v inozemstvo, oziroma v Etiopijo. Vedeti pa moramo, da je on le eden izmed kandidatov za to mesto, zato moramo počakati, kako se bo končala njihova izbira. Sicer pa je podpisal pogodbo do konca prvenstvene sezone.

Vprašanje: In Vaši načrti?

Odgovor: Glede na mlado moštvo računamo na plasman v zgornji polovici lestvice. Več se ne upam reči, saj je znano, da bo konkurenca huda. Sicer pa je naš perspektivni načrt — druga zvezna liga.

V načrtu imamo tudi ureditev pomožnega igrališča za Ingradom, to je tam, kjer se običajno ustavljajo potujoči cirkusi. Ko bomo dobili ta prostor, se bomo lotili še ureditve Glazije. Obseg del del pa seveda zavisi od finančnih možnosti, ki so pri nas zelo, zelo skromne.

Vprašanje: Kakšno in kateri igralci pridejo s poštve za sestavo ligaške enajstotice?

Odgovor: Na razpolago imamo okoli 20 igralcev za sestavo prve garniture, od tega Benčica in Cafuto I za vratarja, Čokliča, Radčiča, Fijavža in Franca za branilce, Vodeba, Mariniča, Pavliča, Kokotca, Sarliha in Škedilja za krilsko in nazadnje Hribernika, Stora, Sego, Hočevarja, Cafuto II, Zajca, Založnika, Kolena in Kujana za napadalno vrsto. To je v glavnem mlado moštvo. Mnogi od teh pa so šele prišli od vojakov. Zato bo trajalo nekaj časa za njihovo vigranje v celoto.

MLADI ATLETI KLADIVARJA NA REPUBLIKEM PRVENSTVU

Minulo nedeljo je bilo v Celju in Mariboru republiko prvenstvo v atletiki za mlajše mladince in mladinke ter starejše mladince. Kljub slabemu, deloma deževnemu, sicer pa zelo hladnemu vremenu, je bil celjski miting soliden izveden. Razveseljiva je ugotovitev, da se je številnim mladincem in mladinkam Kladivarja pridružilo še večje število mladih tekmovalcev iz partizanskih društev v Zalecu, Velenju in Konjicah. Tudi nastop Trbovelčanov je bil splošno zanimanje.

Sprejeto hladnega vremena, rezultati niso bili na najvišji ravni; navzile temu pa so mladinke Kladivarja v postavi Čede, Stožir, Vrečko in Silan postavile v štafeti 4 krat 100 metrov nov republiški rekord v času 52 sekund.

Sicer so se mladinci iz celjskega okraja uveljavili v posameznih disciplinah takole:

110 m ovire: 1. Lešnik (Zalec) 16.4, 2. Koklič in 3. Pisanec (oba Kladivar); 1000 m: 2. Stebernak (K), 4. Erjavce (K); 1000 m: 2. Polovič, 4. Bertok, 5. Vranjčnik (vsi K), 7. Krajsček (Velenje); višina: 1. Koklič 179, 2. Koržija, 3. Piller (vsi K); kroglja: 2. Polovič, 4. Vranjčnik, 6. Avžner (vsi K); krškje: 1. V. Vidmar (Sl. K.); troskok: 1. Avžner (K) 11.74 m; štafeta 4 x 100: 1. Kladivar 46.7 v postavi Koržija, Koželj, Grill in Golner, 4. Sl. Konjice; 500 m zapreke: 1. Lakner 45.7 (Z), 4. Pohole (K); skok ob palici: 1. Lorenčak 3.00, 2. Veselak (oba K); 500 m: 2. Grill (K), 5. Centih (V); 100 m: 2. Golner, 4. Koželj, 6. Lednik (vsi K); disk: 4. Bertok, 5. Vranjčnik, 8. Fidler (vsi K); kladivo: 2. Vidmar (Z); 200 m: 3. Jarh, 4. Potrata (oba K), 6. Korber (Z), 7. Ramišak (K); daljina: 1. Golner 6.45, 2. Koržija 6.25 (oba K), 6. Lednik (K), 7. Veligovšek (V), 8. Jamnik, 9. Planinc, 10. Adamič (vsi Sl. K.).

Mladinke pa so dosegle naslednje uspehe: 80 m ovire: 2. Urbančič, 3. Cokan (oba K); kroglja: 2. Kroflič (K), 3. Medvešek (Z); daljina: 2. Cokan, 3. Špeglič (oba K), 5. Gorjup (Sl. K.); disk: 2. Medvešek (Z), 4. Kroflič (K); 100 m: 1. Silan 12.7, 2. Čelc, 3. Stožir (vse K); višina: 1. Čater 140, 2. Urbančič 140, 4. Urbajs, 6. Ružič (vse K); 400 m: 1. Gasparut 1:42.7, 6. Horvat (oba K), 8. Stropnik 10. Potočnik (oba V); 60 m: 1. Vrečko (K) 8.5; kopje: 5. Sme, 5. Degen, 6. Zapane, 7. Grabar (vse K).

Na tekmovanju starejših mladincev v Mariboru so naslove republikih pravo pobrali: Krumpak v teku na 1500 m v času 4:11.6, nadalje Naraks v teku na 800 metrov s časom 1:55.4 in nazadnje še Kač v metu kopja z 62.91 metra.

Tako so republiški prvaki za letošnje leto postali pri mlajših mladincih Lešnik ter Lakner iz Zaleca in naslednji člani Kladivarja: Koklič, Avžner, tekači štafete 4 x 100 m, Lorenčak ter Golner, pri mladinkah pa Silan, Čater, Gasparut, Vrečko in tekmovalke Kladivarja v štafeti 4 x 100 metrov.

Predsednik AD Kladivar tovariš K. Jug čestita najboljšim mladincem pri skoku v višino.

DVANAJSTE SPORTNE IGRE GRAFIČARJEV SLOVENIJE

Drugo mesto za tekmovalce Celjskega tiska

Po štiridnevni zanimivi in hkrati kvalitetni borbi so se v nedeljo v Kopru končale dvanaesletne letne športne igre članov in članic grafičnih kolektivov Slovenije. V skupnem ocenjevanju je zmagala ekipa Mariborske tiskarne, ki je nabrala 283 točk, na drugo mesto pa se je uveljavil kolektiv Celjskega tiska z 244 točkami, le štiri točke za njimi je na tretjem mestu pristo moštvo ljubljanskega Dela.

Na tekmovanju so Celjani zmagali petkrat, dvakrat osvojili drugo in štirikrat tretje mesto. Največji uspeh so vsekakor dosegli nogometaši, ki so v finalni tekmi premagali

li enajstotico Ljudske pravice z 1:0. Odlične uspehe so dosegli člani Celjskega tiska tudi v atletskih disciplinah, to zlasti po zaslugi Debeljaka, Polutnika in Hočevarja. Medtem, ko se je moška ekipa Celjskega tiska uveljavila v namiznem tenisu šele na peto mesto, so odbojkarji zavzeli drugo, strelci pa tretje. Končno so velik uspeh zabeležili še kegljanci, ki so se uvrstili na čelo lestvice.

Tekmovanje je v celoti doseglo odličen uspeh. Tudi plasman članov in članic celjskega grafičnega kolektiva je zadovoljiv.

WATERPOLISTI OSTALI NA ČETRTEM MESTU

V Kranju je bilo pretekli teden nadaljevanje slovenskega prvenstva v waterpolu za člane. Kakor je znano, so v prvem delu Celjani izgubili vse tekme ter s tremi točkami zasedli četrto mesto med šestimi ekipami. Tokrat so bili v Kranju mnogo boljše pripravljani in so ljubljansko Ilirijo, ki jih je v prvem delu premagala, gladko odpravili z 9:5. Na to tekmo pa so se Ilirijani pritožili ter je bila na presenenež vseh prisotnih razveljavljena. Vendar so bili potem Neptunovi tudi v pomorni tekmi boljši s 5:2. Največje presenečenje so celjski igralci skoraj pripravili ekipi Ljubljane. V prvem polčasu so igrali s strahom in dovolili nasprotniku, da je poceni prišel do štirih golov prednosti. Ko so v drugem delu igre prenehali z defenzivno igro, so ljubljancem povsem onemogočili in zmanjšali rezultat na 4:5. Proti Triglavu iz Kranja so Celjani igrali z dvema rezervnima igralcema in v slabši igri izgubili z 9:1. Tako bodo igrali Celjani v prihodnjem letu igrači kvalifikacijske tekme za obstanek v prvi slovenski ligi s prvokom druge lige, ki bo verjetno Celuloza iz Krškega.

KDO BO LETOS DOBIL VELIKO NAGRADO CELJA?

Jutri in v nedeljo bo celjsko kopalnice zopet prizorišče zanimivih tekem v waterpolu za veliko nagrado Celja, ki jih prireja celjski Neptun vsako drugo leto. Letos ima to tekmovanje še posebej pomen saj sovpada s proslavami 48-letnice KPI in SKOJ ter je pokroviteljstvo nad tekmovanjem prevzel predsednik celjske občine tov. Franc Rupert.

Tekmovanja se bo udeležilo šest znanih ekip iz vse Jugoslavije. Nastopili bodo Spartak iz Subotice, član druge zvezne lige, Mladost iz Zagreba, član prve zvezne lige, Mornar iz Sibenika in Mladost iz Bjelovara ter rivala z letošnjega slovenskega prvenstva Ilirija in Neptun. Vsekakor se Celjanom za zaključek prvenstva obeta lep in zanimiv športni dogodek.

ZMAGA MLADIH ROKOMETASEV

Pred dnevi so celjski rokometasi imeli v gosteh ekipo TVD Partizana iz Vinkovcev, s katero so se pomerili v prijateljski rokometni tekmi. Po obojestranski lepi in izenačeni igri so zmagali domačini, ki se pripravljajo za nastop na turnirju mladinskih reprezentanc ob priliki festivala Bratsva in enotnosti v Tuzli. Rezultat te prijateljske tekme je bil 27:26 (13:12) za Celjane. V moštvo sta se zlasti izkazala Levstik in Ratej, ki sta dosegla tudi največ golov.

SLAB ZACETEK CELJANOV

Odbojkarji Ingradom so te dni pričeli s svojim prvenstvenim tekmovanjem v republiški odbojkarški ligi. V nedeljo so imeli v gosteh ekipo Maribora, proti kateri so izgubili z rezultatom 3:2 (15:5, 15:8, 9:15, 15:13). Kazne, da so se Celjani slabo pripravili za prvenstvo, saj je poraz proti Mariboru nepriznava in nepotreben.

Enako slabo so startali v jesenski del košarskega prvenstva Slovenije kosarši Celja. V Zagorju so z moštvom Proletarca izgubili z rezultatom 45:55, kar jim ne daje dosti upanja, da se prebrižejo v prvo slovensko ligo. Uspešnejše so bile njihove ženske vrstnice, ki so v Trbovljah premagale ekipo Rudarja s 42:25. V soboto 5. tega meseca bosta na igrišču Celja pri Skalni kleti dve zanimivi srečanja. Moška vrsta Celja se bo pomerila z rezervnim moštvom ljubljanske Olimpije, ženske pa z ekipo Ljubljane.

KROJASKO PODJETJE »OBLACILA« ROGAŠKA SLATINA

proda več DOBRIH SIVALNIH STROJEV NA NOZNI POGON, ELEKTRIČNE SKARJE ZA REZANJE BLAGA IN RAZNI INVENTAR.

Prodaja bo na javni dražbi, dne 13. septembra 1959 ob 9. uri dopoldne v prostorih podjetja. Interesantom so predmeti na ogled vsak dan.

RAZPIS SLUŽB

Uprava za ceste LRS razpisuje naslednji delovni mesti pri Tehnični sekciji Celje:

1. delovno mesto **MEZDNEGA KNJIGOVODJE**. Pogoji: srednja strokovna izobrazba. Prednost imajo uslužbenci z daljšo prakso;

2. delovno mesto **PISARNISKEGA USLUŽBENCA**. Pogoji: srednja ali nižja strokovna izobrazba s kvalifikacijo za strojepisca IB ali II. razreda. Prednost imajo kandidati z daljšo prakso.

Prošnje z navedbo kvalifikacije in dosedanjih zaposlitev se vlagajo pri Tehnični sekciji Celje (Lava 42), kjer se dajejo tudi podrobne informacije.

Prodamo trgovski inventar:

POLICE IN PULTE

uporabne za manufakturno, steklarsko ali železnicarsko stroko.

Ogled in ostale informacije na upravi podjetja.

Trgovsko podjetje Manufaktura, Celje, Trg V. kongresa 8.

OBVESTILO

Cenjene stranke obveščamo, da se s 1. septembrom 1959 priključita k **FINOMEHANIKI** Celje, Stanetova 19 delavnici finomehanika D. Grobnik Celje, Tomičev trg 10 ter finomehanika S. Uršič, Trbovlje.

S povečanim strokovnim kadrom bomo v bodoče popravljali vsa v stroko spadajoča dela hitro in kvalitetno.

Za nadaljnje sodelovanje se priporoča kolektiv.

»FINOMEHANIKA«, Celje, Stanetova 19

OBJAVE

DOPISNA SOLA LJUBLJANA razpisuje

VPIŠ

v dopisne jezikovne tečaje nemščine in italijanske prve (začetne) in druge (nadaljevalne) stopnje. Zadnji vpisni rok je 15. september 1959.

Vpis v 1., 2. in 3. letnik dopisne ekonomske srednje šole se nadaljuje; zaključili ga bomo predvidoma v oktobru, tako pobitite z vpisom. Člani organizacije ZB imajo pri solnini popust.

Podrobna navodila in tiskovine za vpis dobite pri občinskih odborih ZB in občinskih sindikalnih svetih ali na Dopsisni soli Ljubljana, Likozarjeva 5, telefon 30-043.

OBVESTILO

Uprava mladinskega doma Tončke Čedev sproča, da sprejema predšolske otroke od treh let starosti dalje in šolske otroke od 1. do 8. razreda vseh treh celjskih in hudijske osnovne šole.

V dom so sprejeti otroci zaposlenih mater in otroci, ki jim starši ne morejo nuditi pomoči pri učenju ali če iz kakršni koli razlogov nimajo doma pogojev za učenje.

Starši, ki želijo, da bi bili otroci sprejeti, jih prijavite čimprej, ker bomo med letom sprejemali otroke le v izjemnih primerih.

Oskrbovalništva ostane zaenkrat nespremenjena. Uprava

OBVESTILO

Obveščam vse cenjene stranke, za katere sem izdelaval popravila pisarniških strojev, da sem s 1. 9. prenehal privatno obrt. Za dosedanje sodelovanje se svojim strankam zahvaljujem. S celotnim kolektivom bom v socializmičnem sektorju nadaljeval popravilo pisarniških strojev, za kar se v nadalje priporočamo.

FINOMEHANIKA D. Celje, Tomičev trg 10

Telefon 24-17

SLUŽBE

SAMOSTOJNA gospodinjstva pomočnica srednjih let, varčna in poštena gre k manjši družini. Ponudbe na upravo lista pod šifro »Zanesljiv«.

TRGOVSKO POMOČNICO za trgovino z živili v Celju sprejememo takoj. Prednost imajo mlajše moči. Plača po tarifnem pravilniku. Ponudbe pošljite na upravo lista.

SPREJMEM gospodinjstvo pomočnico za 8 ur dnevno k tri članski družini. Naslov v upravi lista.

Naslove za oglašje, ki so pod šifro, ne izdajamo, oziroma ne pošiljamo. Za takšne oglašje vložite pismene ponudbe.

Za ostale oglašje, za katere se naslovi in informacije dajejo v upravo lista, bomo pisмено odgovorjali, če bodo prisilci v svojih pisnih priložili zaizkušeno za 30 dni. Sprejemanje oglasov in objav zaključujemo vsako sredo ob 12. Uprava Celjskega tednika

Razpisna komisija pri Okrajni obrtni zbornici Celje razpisuje delovno mesto

TAJNIKA STROKOVNEGA ODBORA ZA NAPREDEK OBRTI

Pogoj: pravna ali ekonomska fakulteta s triletno prakso ali srednješolsko izobrazbo z osemletno prakso v gospodarstvu. Prošnje s podatki o strokovni izobrazbi in dosedanjih zaposlitvah vložite pri Okrajni obrtni zbornici Celje v roku 15 dni.

AVTO-MOTO-SERVIS,

Celje, Ljubljanska cesta 11, razpisuje prosto delovno mesto

MATERIALNEGA KNJIGOVODJE.

Pogoji: popolna srednja šola z vsaj dveletno prakso v istem svojstvu ali nepopolna srednja šola s petletno prakso v materialnem knjigovodstvu.

Nastop službe takoj ali najkasneje s prvim oktobrom. Plača po tarifnem pravilniku.

Ponudbe s kratkim življenjepisom in dosedanjimi službami je treba dostaviti na naslov podjetja.

Upravni odbor TRGOVSKEGA PODJETJA KOZJE

razpisuje delovni mesti

DVEH TRGOVSKIH POSLOVODIJ

v poslovalnici Drensko rebro p. Lesično in v poslovalnici Vojsko p. Koprivnica.

Pogoji: visokokvalificiran ali najmanj 5 let prakse v trgovski stroki. Plača po tarifnem pravilniku.

RADIO 202

Nedelja, 6. septembra
12.00 Pogovor z državljani
12.10 Zabavna glasba, vmes objave
12.15 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo

Ponedeljek, 7. septembra

17.00 Celjska kronika
17.10 Kitaro igra Les Paul
17.20 Sportni tednik
17.50 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo
17.45 Zabavna glasba, vmes objave

Torek, 8. septembra

17.00 Celjska kronika
17.10 Igra plesni ansambel »Metronom«
17.50 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo
17.45 Zabavna glasba, vmes objave

Sreda, 9. septembra

17.00 Celjska kronika
17.10 Stane Terčak: »Macesni pod Olsveos — reportaža
17.50 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo
17.45 Zabavna glasba, vmes objave

Četrtek, 10. septembra

17.00 Celjska kronika
17.10 Igra trio Maksa Kovarčiča, poje Stanka Gorškova
17.50 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo
17.45 Zabavna glasba, vmes objave

Petek, 11. septembra

17.00 Celjska kronika
17.10 Polke in valčke pojeta Marjan in Branko, spremlja celjski instrumentalni kvintet
17.50 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo
17.45 Zabavna glasba, vmes objave

Sobota, 12. septembra

17.00 Celjska kronika
17.10 Za vsakogar nekaj
17.50 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo
17.45 Zabavna glasba, vmes objave

KINO

KINO UNION

Od 5.—7. 9. 1959 »Pet minut rajac Jugoslovanski film
Od 8.—11. 9. 1959 »Puščava živie ameriški barvni film

KINO METROPOL

Od 6.—9. 9. 1959 »Tibi Danc raski barvni film
Od 10.—15. 9. 1959 »Tibi Danc raski barvni film

LETNI KINO

Od 4.—7. 9. 1959 »Doživljaj kapetana Wyatta — ameriški barvni film
Od 8.—10. 9. 1959 »Rob Roye ameriški barvni film

SPREJMEM vajenca za kleparsko in vodovodno instalcijsko stroko. Stok Avgust, Celje, Ulica 29. novembra. STROJNO ključavninarstvo KOLENC IVAN, Celje, Aškercova ulica 5, sprejme v uk vajenca za ustrezno šolsko izobrazbo. PISARNISKO administrativno moč, večjo knjigovodstva sprejme takoj Avto moto društvo »Slander« Celje. V SLUŽBO SPREJMEMO sposobno prodajalco za prodajo sadja in zelenjave na trgu. Ponudbe pošljite na upravo Kmetijske zadruge Celje.

PRODAM

UGODNO PRODAM polovico hiše s posebnim vhodom, pet minut od postaje v Celja. Naslov v upravi lista. PRODAM dobro ohranjen moped znamke »TOMOS-PUCH«. Naslov v upravi lista. UGODNO prodam skupaj ali posemezaovo hišo z vrtom, sadovnjakom in gozdom. Površina 1 ha 8 arav. Spiler Anton, Zdoie, Videm Krško. NABOLJSEMU ponudniku prodam suhe orehove deske. Celje, Breg 9. ZELO UGODNO prodam lepo manjše posestvo v bližini Laškega. Naslov v upravi lista. PRODAM zidan štedilnik »levi in manjši štedilnik znamke »TOBI«. Kenig, Celje, Sp. Hudinja 108. UGODNO PRODAM kavč, otroško posteljo, omaro in kuhinjsko kredenco. Naslov v upravi lista. POSESTVO 14 ha z vsem inventarjem v Rečici pri Laškem, blizu glavne ceste in Rudnika Laško prodamo. Naslov v upravi lista. PRODAM vinske sode 500—800 litrov in gostilniški inventar: mize in stole, Zagode Stefan, Zalec št. 107. UGODNO prodam moped. Naslov v upravi lista. MOTORNO KOLO NSU Lux 200-18.000 kilometrov prodam. Lorbeck Jože, Šostanj, Cankarjeva ulica 10.

STANOVANJA

VEČJE stanovanje v vili z vrtom v centru Celja zamenjam za manjše, moderno, nizko ležeče. Pisemne ponudbe na upravo lista pod šifro »Tudi centere«.

MIRNA UPOKOJENKA išče sobo s prikladinami proti denarni uslugi ali tudi pazi otroke. Naslov v upravi lista. DAM NAGRADO 20.000 diš tistemu, ki mi preskrbi en

ATOMI ZA MIR

Znanost in njeni plodovi niso bili nikdar last posameznikov, niti izključni monopol ene ali več držav. Kadar govorimo o velikih znanstvenih odkritjih, ki so privedla do iznajdbe nuklearne energije, je dovolj, če navedemo tele velike datume: leta 1895 je Röntgen odkril X žarke, 1896. leta Henri Becquerel spozna naravno radioaktivnost, leta 1898 iznajdeta Marie in Pierre Curie radij, od leta 1903 do 1907 Rummsey, Rutherford in nekateri drugi slavni znanstveniki obdelajo klasični pojem prostih teles in pridejo do pretvarjanja urana v radij in potem v svinec; 1934. leta iznajdeta Irena in Joliot Curie radioaktivnost, pred samim začetkom druge svetovne vojne pa pride do razbijanja težkih jeder, po vojni pa vstopi človeštvo v — novo atomsko dobo.

Vrata nove dobe so odprli največji geniji, kar jih je lahko rodila človeška družba. Politični in vojaški strategji niso nameravali plodove njihovega dela, vskladiti z njihovo plemenito željo: nuditi človeštvu najidealnejše možnosti za njegov vsestranski razvoj in splošno blagostanje.

Stopnja gmotnega blagostanja neke civilizacije se meri navsezadnje s količino strojne sile, ki je na razpolago ljudem. V elektriki, petroleju, plinu, premogu itd. porabijo v Ameriki na enega prebivalca 8 milijonov ton črnega premoga letno, v Kanadi 7, v Zahodni Evropi komaj nekaj več kot 2 tona, v Afriki 240 kg, v Aziji 190 kg in v manj razvitih predelih tega kontinenta komaj 20 kg na osebo. Povprečno uporablja sedaj človeštvo 2 in pol milijardi ton črnega premoga letno, kar bi bilo treba povečati šestkrat, da bi se življenjski standard vseh narodov na svetu dvignil na nivo ZDA.

V klasični dobi je bilo to popolnoma nemogoče ustvariti: nikoli ni bilo dovolj rudarjev, iskalcev rud in investicijskih kreditov, da bi se

izvrtalo dovolj izvorov in zgradilo dovolj jezov itd. — da bi se energetsko bogastvo povečalo šestkrat. Pri tem je treba upoštevati še eno dejstvo: klasični izviri energije niso neizčrpni in že usahujejo. To se pravi, da bo energije vedno manj in da bodo težave pri odkrivanju novih nahajališč in eksploataciji manj rentabilnih izvirov vedno večje, takšna energija pa bo zato predstavljala vedno večji deficit.

Ključ za rešitev bodočega človeškega razvoja je v nuklearnih reaktorjih.

To vsekakor ni govorica kemikov, temveč realen dokaz strokovnjakov in ekonomistov: iz 300 ton mešanice naravnega urana in torijuma se lahko proizvede 2,5 milijarde ton črne premoga. Če se količina klasične energije, ki še vedno raste, podvoji do takrat, ko bodo uvedeni nuklearni reaktorji po vsem svetu, bo šest sto ton urana in torijuma dovolj, da se ustvari nivo, ki danes še vedno predstavlja nedosegljivo

in daljno bodočnost. Samo 4000 ton urana in torijuma bi bilo dovolj, da bi ustvarili to, kar so danes samo nedosegljive sanje: da bi vsi nerazviti in slabo razviti predeli na svetu dosegli nivo industrijsko najrazvitejših držav danes.

Temu fantastičnemu, toda popolnoma realnemu in ustvarljivemu računu je treba dodati tudi to, da se nuklearna energija dosti lažje razdeljuje kot n. pr. električna in noben kotiček na zemeljski krogli ne bi bil izven iz splošnega blagostanja, ki bi ga lahko nuklearna energija nudila.

Če pomislimo, da dve tretjini človeštva še vedno živi v siromašnih razmerah in ob nezadostni prehrani, da je 60% ljudi na našem planetu še vedno zelo daleč od najosnovnejših plodov civilizacije, je razumljivo, da bi miroljubna uporaba nuklearne energije predstavljala usodno prelomnico v nadaljnjem razvoju človeštva.

Zena ljubi denar in moza; vse po potrebi.

Zavist je splošna lastnost ljudi: močni jo prikrivajo s posmehom in prezirjem, slabši jo kažejo v intri-gah.

Skozi denarnico vodi pot ljubezni; če ne, se hitro precedi in ostane le borovo meso.

Kjer je prazna glava, so tudi usta prazna.

Kdor se je naučil živoljenjskih naukov le iz knjig, se mora učiti še abecede živoljenja.

DOMISLICE

Mož, ki nikoli ne podleže muhavostim žene, ni mož; kdor zna avtoritativno ustreči ženi, je pravi mož.

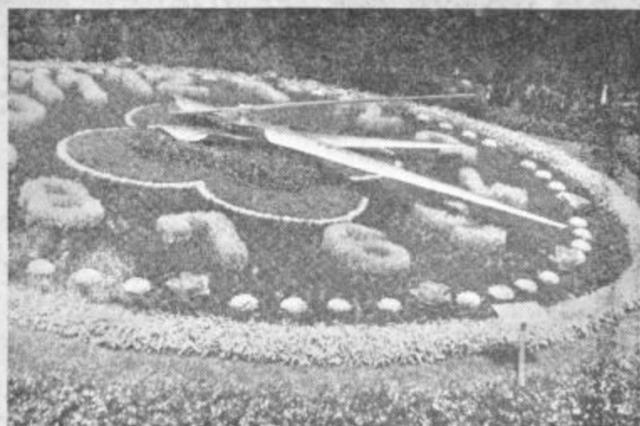
Beseda »ljubim« je nenehno na ustih ljudi, vendar večkrat prav ti, ki to besedo najčešče izgovarjajo, ljubezni sploh niso vredni.

Svoboda je širok pojem; a uživati je ne more vsak, če ni temu dorasel. Za lenuhe, hazardiste in slabice ni svobode.

Danes je za zakon celo večkrat odločilnejši avto kakor srce.

Sotelski

Cvetlična ura

Svica je domovina časovnih strojev. Nič čudnega, če tam pridejo tudi na take ideje, ki jo prikazuje gornja slika.

V Zenevi so v parku naredili atrakcijo s cvetlično uro. V zemlji je mehanizem, ki poganja kazalce, številčnica pa je posajena z rožami. Iz rož so seveda tudi številke in minutnice. Ura je baje zelo natančna in povzroči marsikateri prepričevalni, ki tudi tam, čeprav v deželi točnega časa, prav tako radi zamujajo.

Ker je ura treba pogosto zalivati, je gofovo tudi nepropustna za vodo. Edina pomanjkljivost je baje ta, da ne kaže časa tudi ponoči. Toda vrtnarji še niso vzgojili rož, ki bi se ponoči svetlile...

PRVE TANČICE

Sveti Mael je sedel na kamnu in pričakoval yevnske redovnice, ki bi morali pripeljati tkanine in kože, da bi oblekli prebivalce otoka Alke. Kmalu je zagledal meniha Magisa, ki je užival sloves velike svetosti. Magis se mu je približal in ga vprašal: »Torej, obleči hočete te pingvine?«

»Nič ni bolj nujnega! je odvrnil starček. »Odkar smo jih vključili v rodovino Abraham, so ti pingvini deležni Evinoga prekletstva in vedo, da so nagi.«

»Gola resnica,« je menil Magis, »nagi so Toda, čemu bi jih oblečili? Kadar bodo nosili oblečila, se bodo navzeli neskončnega napuha, podlega licemerstva in nepotrebne sramežljivosti.«

»Je mar mogoče, da tako napak pojmuješ npravne postave, ki se jim uklanjajo celo pogani?« se je začudil starček.

»Npravna postava,« se je odrezal Magis, »siti ljudi, ki so živali, da bi živel drugače kakor živali. Imeli boste strašne posledice, če boste oblekli pingvine! Če se zdaj zahoče tolašaku tolstnice, ve natanko, česa si želi. Zdjale se na obrežju dva ali trije pari pingvinov ljubijo na soncu. Pogledite, s kakšno preproščino! Nihče se ne zmeni zanje in še sami niso videli kdo ve kaj zamišljeni v svoje opravilo. Kadar pa bodo pingvinke zakrite, se pingvin ne bo več tako jasno zavedal, kaj ga vleče k njim.«

Dokažem vam rajši na primeru. Gledite tole pingvinko. Ni lepša nič grša mimo drugih; mlada je. Nihče je ne pogleda. Nemarno koraka po strmem bregu, drži prst v nosu in se

praska po ledu vse do zakolenja. Zapazili ste, da ima ozka pleča, težke prsi, debel in rumen trebuh, kratka bedresa. Kolena vlečejo na rdeče in se pačijo pri vsakem koraku, razhojena in žilnata stopala se oprijemajo pečine; vsa je v hoji. Zdjaj, ko jo vidiva tako golo, nama ozbuja misel o stroju za hojo, prej kakor misel na stroj za ljubljenje.«

Magis je skočil k njej in jo privlekel pred Maela. Zvil ji je lasa na tilniku in jih ovenčal s cvetnim klobukom, na za-

pestja ji je nataknil zlate kroge, pod nredje in čez trebuh ji je dal širok lanen pas, češ da bodo prsi zadobile zastran tega nov ponos in da se bodo boki izvotlili kolkoma v cast.

»Kar močneje zategnite,« se je oglasila pingvinka, ko ji je Magis pritrjeval pas. Ko je tako skrbno opravil z mehkiimi deli poprsja, je odel vse telo z rožnato tuniko, ki se je mehko ovila čez oblike.

»Mi lepo pristojta?« je vprašala pingvinka in se zamišljeno ozrla čez ramo do peti. Potlej je odobrnela, zibaje se v bokih.

Niti obrnila se ni več; a mimogrede se je na skrivaj pogledala v potoku.

Pingvin, ki jo je po naključju srečal, je osupel obstal, se vrnil na svoji poti in stopil za njo. Hodila je ob obali in pingvini, ki so se vračali z ribolova, so se ustavljali, strmeli vanjo in stopali po njeni sledi.

»Oče,« je kriknil Magis, »občudujte vaše pingvine, kako racajo za to mlado gospodično, z nosom naperjenim v kroglasto sredino, zdaj ko je to sređišče rožnato — zagrnjeno. In zato, da so pingvini odkrili pomen te oblike, je niso smeli še dalje videti s svojimi očmi, temveč so si jo morali predstaviti v duhu. Krilo je napravilo pingvinki zadnjico bistveno, ker jo je čudovito zenovitilo, daje ji sintetičen splošen značaj, pušča ji zgolj čisto idejo, božanski princip...« Konca Mael ni več slišal, ker je tudi Magis stekel po poti za pingvinko.

(Prirejen odlomek iz dela Anatola Francea »L' Ile des Pingouins«)

DRUGI KRAJI - DRUGI OBIČAJI

Pri nas cenimo udoben naslonjač, posteljo z vzmetni ali mrežo, debele neprodušne stene in čvrsto zaklenjena vrata.

Na Japonskem v deželi Daljnega Vzhoda so te reči drugačne. Lične lesene hišice sredi cvetočih vrtov so kot igračke in vendar krepko grajene, saj je Japonska med drugim tudi dežela potresov.

sedenje in na mizo, ki skoraj nima nog, vam bodo prinesli jedila. Seveda boste imeli pri sedenju s prekrižanimi nogami prav toliko muk kot pri jedi riževih specialitet s palčkami. Če pa boste ostali čez noč, boste ležali dobesedno na tleh na tankih blazinah.

Vsak japonski dom pa odlikuje naravnost pikolovska čistoča. Pri

Ce boste kdaj povabljeni v japonsko hišo, se bržčas ne boste najbolje počutili. Prvo kar je, se boste morali sezuti pred hišnimi vrati, kajti Japonci ne storkljajo po hiši z obutimi nogami. Presenečeni boste, kako malo Japonci dajo na pohišto. Tega skoraj ni. Po tleh so razprostrte rogoznice iz riževe slame, blazine vam bodo ponudili za

jedi vam bodo ob strani postavili posodo z vodo, da si lahko operete prste kolikor boste hoteli. Med jedjo, če ste spodobni, boste mlaskali z jezikom, kar je znak da vam tekne, in ko končate, naj se vam z zadovoljstvom gospodinje pošteno rigne, kajti gostiteljica bo srečna, da ste siti.

Drugi kraji — drugi običaji...

NA POTI K FILMSKI SLAVI se je podala 20-letna Angie Dickinson. Angie si je utrla pot do televizije, zdaj pa bo poskusila srečo tudi v Hollywoodu, kjer naj bi v filmu »Rio Bravo« omeščala srce možatega Johna Waynea. Kakšni so njeni izgledi? Baje ima glas Grete Garbo, pogled Lauren Bacall in postavo Ester Williams. Torej spet nič originalnega...

VIHAR NA DRUGEM KONTINENTU

je nedavno povzročil angleški lord Winton. 76-letni stavec je grozeče dvignil prst in zarohnel:

»Zenske, ki razbijajo po dva in več zakonov, ki spravijo v nesrečo kopico otrok (červavno ne materialno), so večje grešnice od navadnih pocestnic...«

Stari lord sicer ni izrekel nobene-ga imena, toda dosegel je svoj na-

men. V Hollywoodu je poskočilo nič koliko filmskih zvezdnic, katerih ločitve in poroke polnijo kronike dnevnih bulvarskih listov.

Prava beseda tudi v daljave dregne...

Vse premaga ljubezen, vse doseže zlato, vse konča s smrtjo, vse pogoltno čas.

Spanski pregovor

Ne verjemi vsega, kar slišiš, ne reči vsega, kar ves, ne stori vsega, kar hočeš, ne ljubi vsega, kar vidiš! Star nasvet

Tudi dobrega in najboljšega smo kmalu siti, če postane vsakdanje.

Lessing

Lepota rodi ljubezen daleč naokrog, toda prevelika lepota rodi zavist in bolelost.

Daniel Sanders

Moški je toliko star, kolikor let kaže njegova žena.

Oskar Blumenthal

Dočakati starost, ni umetnost, pač pa, prenašati jo.

J. W. Goethe

Jadranski akvareli

(V SONCNIH BARVAH)

Ce sije sonce je prav, če ne, je tudi prav. Slovenci bi ne bili to, kar smo, če ne bi našli ob vsaki priložnosti dovolj vzrokov za čašico vina. Ce sije sonce, se parimo v pripeki, ki nas spravlja v hudo skušnjavo žeje. Ce pa vetrovi pripodijo oblake

čez nebo in spremenijo sinjino morja v umazano sivo valovanje, potem se Slovenec spet zateče k edini rešitvi — k pijači. Vprašajte kate-rega kolikoli med natakarkji od Kopra do Ulcinja, vsak bo potrdil, da imajo Slovenci pri pijači prvenstvo. Ze

Ne samo slabo vreme, tudi letni čas, ki prihaja, povzročata, da se »plima« turistov na morju seli vedno bolj na jug. Se nekaj časa in Jadran bo izgubil svoje izletnike. Domačini bodo ostali sami ob vznemirjenem in hladnem morju...

stoletja pravimo posodi za vino bokal. Ce spremenimo b v p, potem pomeni nastala beseda posodo, ki jo na tekmovalnih poklanjanju zmagovalec...

Slovenci se uvrščamo med »globeke« kontinentalce. Zavoljo tega štejemo med »uspele« počitnice tiste, ki so sončne in nam pobarvajo kožo do zagorele barve. Pri tem je zlasti natančen nežni spol. Videli boste nežna bitja, ki ure in ure vzdržijo v najbolj nemogočih legah, da bi sonce oprazilo vsak dovoljen centimeter telesa. Nekateri so slabe volje samo zato, ker koža med prsti noče porjaveti. Vrhunski uspeh pa doseže bitje, ki se izpostavi pripeki, če lahko pokaže tudi zagorele diani in podplate. Hudih skrbi so krivi nosovi, tako majčkeni in prihrknjeni, kot impozantni izrastki obraza. Zato sončnim očalom pogosto delajo družbo najrazličnejši nalepki, od koščkov časopisnega papirja, do zelenih listov in lekarniških obližev.

Besedo tujci bi zlahka zamenjali z besedo — Nemci. Le-ti prevladujejo ob naši obali. Dalmatinski gostinci so potrebovali nekaj let, da so jih začeli razvrščati v razrede petičnosti. Pred leti so bili vsi deležni posebne pozornosti in nege. Dandanes z nekaj dinarji večje napitnine lahko dosežeš prvenstvo pred njimi. Natakarkji (čudno, mar ne?) raje sil-

— V skalo naj se pogreznem, če lažem! — Tako bi se lahko zgodilo vsakemu, ki ob sončni obali zagotavlja dekletu, da je edina na svetu...

šijo »prinesite pet kil črnine« kot pa kak »blagozvočni« — Ein deci Wein! Sploh pa veljajo Nemci za nadpovprečno škrte in gostinci ob obali ne morejo razumeti, da tuj gost tudi podaljšuje svoje življenje na morju z vzdržnostjo pri zapravljanju denarja. Ne odrečajo pa se, če jih povabite v družbo h kozarku vina...

Počitnice na morju pa vendarle vsakemu uresničijo vsaj del želja. Zejni utešijo žejo, zadržane mladostnice doživljajo idile daleč od strupenih jezikov, mamice se topijo od zadovoljstva, da se je otrokom povečal tek — in kar je glavno — sosedje ne bodo mogli reči, da smo tako škrti, da si ne moremo privoščiti počitnic na morju.

c. k.